

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Posouzení komparace slev na daních z příjmů
fyzických osob Belgie a České republiky**

Bc. David Brunner

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. David Brunner

Podnikání a administrativa

Název práce

Posouzení komparace slev na daních z příjmů fyzických osob Belgie a České republiky

Název anglicky

The Assessment of Personal Income Tax Deductions in Comparison between Belgium and Czech Republic

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě zpracovaného přehledu daňových slev vyhodnotit problematiku mzdových nákladů a zaměstnaneckých benefitů a komparací s benefity zvoleného státu EU posoudit možnost harmonizace poskytovaných osobních benefitů v případě mezinárodních podnikatelských subjektů.

Metodika

Rešeršní část diplomové práce bude zpracována prostřednictvím kompilace podkladů získaných z odborné literatury, právních předpisů a dalších relevantních zdrojů.

Ve vlastní práci bude proveden rozbor mzdových benefitů poskytovaných v České republice a ve zvoleném státě EU. Na modelových příkladech bude vyhodnocen jejich vliv na čistý příjem zaměstnanců a vzájemnou komparací posouzena možnost harmonizace poskytovaných mzdových benefitů v případě mezinárodních podnikatelských subjektů.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

zaměstnanec, daňový systém, daň z příjmů, fyzická osoba, sleva na daních, daňový základ, poplatník

Doporučené zdroje informací

- LOŠŤÁK, Milan. Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017. 25. aktualizované vydání. Praha: Anag, 2017. 367 s. ISBN 978-80-7554-064-5.
- MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2017. 26. vydání. Praha: Grada, 2017. 288 s. ISBN 978-80-271-0451-2.
- OECD. Taxing wages 2016. Paris: OECD Publishing, 2016. 560 s. ISBN 978-92-64-25249-3 [online]. [cit. 12. 4. 2016]. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.1787/tax_wages-2016-en
- ŠIROKÝ, Jan. Daň v Evropské unii. 6. aktualizované a přepracované vydání. Praha: Linde Praha a. s., 2013. 495 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- TAXATION AND CUSTOMS UNION. Personal income tax. ec.europa.eu [online]. [cit. 17. 2. 2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/legacy/taxDetail.html?id=3601/1424158940&taxType=PIT
- VANČUROVÁ, Alena. Daňový systém ČR 2016. 13. aktualizované vydání. Praha. 1. VOX, 2016. 393 s. ISBN 978-80-87480-44-1.
- VONDRÁČKOVÁ, Aneta. Perspektivy a harmonizace daní z příjmů v Evropské unii. Vydání první. Praha: Leges, 2016. 152 s. ISBN 978-80-7502-175-5.
-

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jitka Šišková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 5. 10. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Posouzení komparace slev na daních z příjmů fyzických osob Belgie a České republiky“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20. 3. 2018_____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí své diplomové práce Ing. Jitce Šiškové, Ph.D. za odborné vedení při zpracování diplomové práce a veškeré cenné připomínky a podněty.

Posouzení komparace slev na daních z příjmů fyzických osob Belgie a České republiky

Souhrn

Diplomová práce se zabývá slevami na daních. Zaměřena je zejména na daňové slevy účinné pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti České republiky a Belgie s ohledem na maximální optimalizaci výsledné daňové povinnosti.

Teoretická část vymezuje základní pojmy týkající se daňových systémů srovnávaných států. V rámci každé země jsou klasifikovány a popsány jednotlivé prostředky umožňující daňovou optimalizaci dle konkrétních daňových úprav.

Ve vlastní práci je naznačen postup stanovení daně každé země pomocí modelových příkladů. Následně je práce zaměřena na komparaci jak obecného výpočtu daně ze závislé činnosti, tak konkrétních instrumentů upravujících základ daně a výslednou daňovou povinnost.

Klíčová slova: Zaměstnanec, poplatník, daňový systém, daňový subjekt, daňová legislativa, daň z příjmů, sleva na daních, daňový základ, daňová povinnost

The assessment of Personal Income Tax Deductions in comparison between Belgium and Czech Republic

Summary

The Master thesis deals with tax deductions. It is primarily focused on tax deductions intended for personal income taxpayers (earned income - employees' salaries and wages) of the Czech Republic and Belgium, in order to effectively optimize the tax liability.

The theoretical part defines basic terms related to tax systems of the compared states. Within each country, there is a classification and description of individual resources that would allow tax optimization by a specific tax law.

In the practical part, there is a model situation of a tax calculation for each country. Furthermore, the thesis focuses on a comparison of general personal income tax calculation and also on specific instruments determining the taxable amount and particularly the final tax liability.

Key words: Employee, taxpayer, tax system, chargeable person, tax law, income tax, tax deductions, taxable amount, tax liability

Obsah

1	ÚVOD.....	12
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	13
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	14
3.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY.....	14
3.2	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ČESKÉ REPUBLIKY.....	20
3.3	DAŇOVÝ SYSTÉM BELGIE	29
3.4	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB BELGIE.....	30
4	VLASTNÍ PRÁCE	38
4.1	MODELOVÝ PŘÍKLAD – ČESKÁ REPUBLIKA	38
4.2	MODELOVÝ PŘÍKLAD – BELGIE	41
4.3	KOMPARACE VÝPOČTU DANĚ Z PŘÍJMŮ FO ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	43
4.4	KOMPARACE SAZBY DANĚ	45
4.5	KOMPARACE NEZDANITELNÝCH ČÁSTÍ ZD A ODČITATELNÝCH POLOŽEK.....	46
4.6	KOMPARACE SLEV NA DANI	50
5	DISKUZE	60
6	ZÁVĚR	68
7	POUŽITÁ LITERATURA A INTERNETOVÉ ZDROJE.....	69

Seznam tabulek:

Tabulka 1 Rozdíl mezi daňovým odpočtem a slevou.....	18
Tabulka 2 Paušální výdaje – ČR	23
Tabulka 3 Nezdánitelné části ZD – ČR.....	25
Tabulka 4 Slevy na daních a daňová zvýhodnění – ČR.....	28
Tabulka 5 Algoritmus výpočtu daně – ČR.....	29
Tabulka 6 Výše paušálních výdajů – Belgie	32
Tabulka 7 Sociální odvody zaměstnanců – Belgie.....	32
Tabulka 8 Sleva na poplatníka – Belgie	34
Tabulka 9 Sleva na závislou osobu – Belgie	34
Tabulka 10 Daňová sazba – Belgie	36
Tabulka 11 Danění ostatních příjmů – Belgie.....	36
Tabulka 12 Algoritmus daně z příjmů FO – Belgie	37
Tabulka 13 Výpočet daňové povinnosti ČR – modelový příklad	41
Tabulka 14 Výpočet daňové povinnosti Belgie – modelový příklad	43
Tabulka 15 Komparace výpočtu daně z příjmů FO ze závislé činnosti	44
Tabulka 16 Vliv sociálních odvodů na daň – Belgie.....	45
Tabulka 17 Komparace nezdánitelných částí ZD a odčitatelných položek.....	46
Tabulka 18 Vliv nezdánitelných částí ZD a odčitatelných položek.....	48
Tabulka 19 Podíl slevy na poplatníka na neupravené dani – Belgie.....	50
Tabulka 20 Komparace slev na dani	52

Seznam schémat:

Schéma 1 Vztah základu a sazby daně	15
Schéma 2 Předmět zdanění.....	16
Schéma 3 Typy slev na dani.....	17
Schéma 4 Členění daní ČR.....	19
Schéma 5 Konstrukce základu daně	22
Schéma 6 Konstrukce dílčího základu daně dle § 6	22
Schéma 7 Konstrukce dílčího základu daně dle § 7	23
Schéma 8 Konstrukce dílčího základu daně dle § 8	23
Schéma 9 Konstrukce dílčího základu daně dle § 9 a § 10	24
Schéma 10 Členění daní – Belgie.....	30

Seznam grafů:

Graf 1 Podíl slevy na poplatníka na neupravené dani	51
Graf 2 Srovnání slev na poplatníka	54
Graf 3 Srovnání navýšení slevy na poplatníka ZTP	54
Graf 4 Základní zvýhodnění na dítě	55
Graf 5 Úhrn základních slev na dítě	56
Graf 6 Navýšené zvýhodnění na dítě – ZTP/P	57
Graf 7 Úhrn slev na dítě ZTP/P	57

1 Úvod

Říká se, že jedinou jistotou na světě je placení daní. Premisa, jenž je s velkou pravděpodobností platná pro kteroukoli dobu a místo. Podobnost s daňovou povinností, jak ji známe dnes, je možno zaznamenat již ve starém Řecku či Římě, kde měly daně původně sloužit k financování válečných akcí a potřebám dvora. Časem se tato plnění začala používat též k tlumení následků přírodních aktivit.

Otázky ohledně daní vyvolávají v lidech vždy rozporuplné pocity a jsou jedním z nejčastějších politických témat novodobé společnosti. V takové společnosti dnes s vysokou pravděpodobností na světě neexistuje člověk, který by si nechtěl jakoukoli daňovou povinnost snížit v co největší míře. I z tohoto důvodu bychom s těží hledali zemi, jejíž daňová legislativa neobsahuje nijaké daňové optimalizační prostředky. Výjimkou nejsou ani daňové zákony České republiky či například Belgie.

Snížení výsledného efektu daní ovšem nemusí být jediným důvodem k úpravě daňové povinnosti. Státu je tímto způsobem umožněno realizovat prostřednictvím daňových slev a zvýhodnění státní sociální politiku. Z tohoto titulu jsou v daňových normách zmíněných evropských států taktéž zakotveny daňové úlevy umožňujících optimalizaci daní skupinám obyvatelstva z různých sociálních důvodů.

2 Cíl práce a metodika

Cílem této diplomové práce je na základě zpracovaného přehledu daňových slev vyhodnotit problematiku optimalizace výsledné daňové povinnosti z hlediska poplatníků daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti České republiky a Belgie. Komparace daňového instrumentária je výsledně posouzena z hlediska daňových legislativ srovnávaných států.

Teoretická část diplomové práce byla vypracována prostřednictvím kompilace podkladů získaných z prostudovaných právních předpisů, odborné literatury a dalších relevantních zdrojů zabývajících se daňovou problematikou.

Ve vlastní práci byly znázorněny dva modelové příklady konstrukce a optimalizace výsledné daňové povinnosti na základě zákonů platných v České republice a Belgii. Následně byly porovnány konkrétní kroky vyčíslování zaměstnanecké daně z příjmů se zaměřením na nástroje optimalizující výslednou daň. Hodnoty prostředků ovlivňující daňovou povinnost srovnávaných států byly za pomoci matematických úprav převedeny do komparativního tvaru. Algoritmus převodu nominálních hodnot na relativní efektivní hodnoty slev na dani byl stanoven jako podíl reálných slev komparovaných zemí a potencionální neupravené daňové povinnosti, při neuplatňování žádných z uvedených slev. V případě Belgie byla reálná hodnota slevy vyčíslena jako nominální výše slevy upravená příslušnou daňovou sazbou.

Výsledné hodnoty relativních efektivních slev byly následně vzájemně posuzovány a finální efekty komparace jednotlivých slev byly explanovány v závěrečné diskuzi.

3 Teoretická východiska

Na základě literárních a jiných relevantních zdrojů zabývající se daňovou problematikou byly zpracovány základní charakteristiky týkající se daného tématu

3.1 Základní charakteristiky

Daňový systém

Daňový systém je široký pojem, který zastřešuje nejen daňovou soustavu, ale také právně, organizačně a teoreticky vytvořenou strukturu institucí, jež zprostředkovávají správu daní, vyměrování, jejich vymáhání a následnou kontrolu. Spolu s nimi také soustavu nástrojů, metod a postupů, které tyto instituce využívají k správnému a účinnému výběru daní od daňových subjektů. Jde o systém, který zajišťuje nejen daňovou spravedlivost, efektivnost a perfektnost, ale také aby výběr daní byl jednoznačně a srozumitelně definován a snažil se o co nejjednodušší fungování pro minimalizaci administrativních nákladů (VONDRÁČKOVÁ, 2016).

Daňovou soustavu je možno dále definovat jako veškeré daně, které jsou vybírány na území daného státu.

Daň je zákonem definována jako zákonná, nedobrovolná uložená peněžitá platba, jenž je příjmem do veřejného rozpočtu. Jejími základními vlastnostmi jsou nenávratnost, neekvivalence a neúčelovost (VANČUROVÁ, 2010; ZAJÍČKOVÁ, 2012).

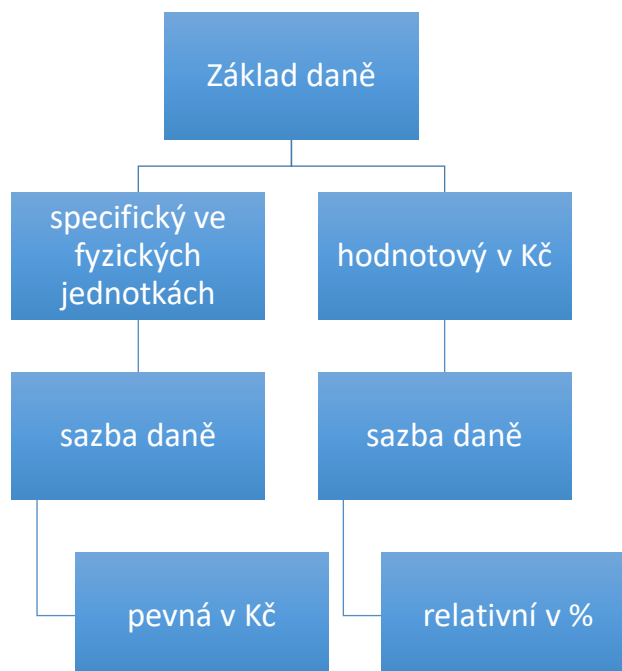
Pro zajištění stanovení daní a zabezpečení následné úhrady je v zákoně 280/2009 Sb. Daňovém řádu definována správa daní. O výběr daní se pak stará správce daně (tj. územní finanční orgány, celní orgány či územní orgány), kterému daňový subjekt odvádí vyměřenou daň (MARKOVÁ, 2017).

Daňovým subjektem je buďto poplatník daně či její plátce. Poplatníkem daně se rozumí daňový subjekt, jehož příjem nebo majetkové plnění je základem pro vyčíslení a úhradu daně (např. zaměstnanec a jeho mzda či plat). Oproti tomu plátce daně je takový daňový subjekt, který má ze zákona povinnost odvést daňové plnění vybrané od jiných subjektů nebo sraženou jiným daňovým poplatníkům správci daně (např. zaměstnavatel, který odvádí daň za svého zaměstnance) (VANČUROVÁ, 2010).

Konstrukce daně

Základem daně, který se obecně může také brát jako předmět zdanění, se rozumí určitá veličina, ze které se následně daň vybírá. Musí být vyjádřen buď ve fyzikálních jednotkách či v hodnotovém vyjádření. V závislosti na způsobu vyjádření základu daně se určuje i typ použité sazby daně (viz Schéma 1). Sazbou se rozumí určitý způsob výpočtu, pomocí kterého se ze základu daně vyjádří základní částka daně (VANČUROVÁ, 2010).

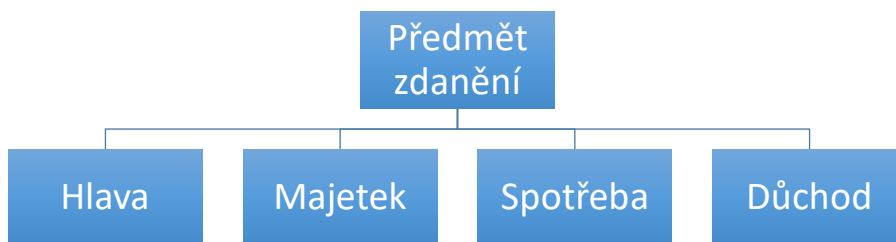
Schéma 1 Vztah základu a sazby daně

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

Je povinností uvádět vyměřenou daň v peněžním vyjádření. A proto je zde různorodost sazeb v souvislosti se základem daně. Je-li základ daně vyjádřen ve specifických a sice fyzikálních jednotkách, jako je například m², ha, l apod., je zapotřebí vztáhnou k těmto jednotkám sazbu daně v peněžním vyjádření jakožto pevnou sazbu daně. Naopak u relativní sazby je základem daně již hodnotové vyjádření, může být proto použita sazba relativní, ať už lineární či progresivní (VANČUROVÁ, 2010).

Pokud jde o základ daně nebo také zdaňovací objekty, ty se dají rozčlenit do čtyř větších skupin (viz Schéma 2):

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

Daň z hlavy, někdy také nazývaná paušální daň, je v praxi téměř nepoužívaná v důsledku svých četných nevýhod. Jednoduchou ilustrací se dá uvést příklad funkce této daně a sice při představě určitého daňového plnění v úhrnu se tato daň vydělí počtem veškerých poplatníků až ve výslednou daň na osobu. Ač by tato daň byla pro všechny občany stejné výše, při nerovnoměrnosti například příjmů by byla naprosto nespravedlivá.

Základem majetkové daně je veškerý majetek ve vlastnictví poplatníka podléhající zdanění. Jedná se například o daň z nemovitých věcí, nabytí nemovitých věcí a daň silniční.

Zdanění spotřeby je méně viditelné, a tak je považováno i za lépe snášené. Daně ze spotřeby se započítávají do cen zboží a služeb a jsou vybírány přes plátce. Jsou jimi daň z přidané hodnoty a spotřební daň.

Mezi daně z příjmů neboli také důchodové daně poté patří daň z příjmů fyzických osob a právnických osob (VANČUROVÁ, 2010).

Daňové výňatky, osvobození a odpočty

Dalším podstatným aspektem při stavbě daně jsou prvky vyjmuté z předmětu daně, osvobození od daně a daňové odpočty. Vynětí z předmětu daně je úzce spjato s přesným vymezením předmětu daně a cokoli za touto pomyslnou hranicí je z předmětu daně vyjmuta. Díky vynětí z předmětu daně je jasně deklarováno, co předmětem daně není a může se tak zabránit například dvojímu zdanění (např. dary jsou vyňaty z daně z příjmů PO, neboť podléhají dani darovací) (VANČUROVÁ, 2010).

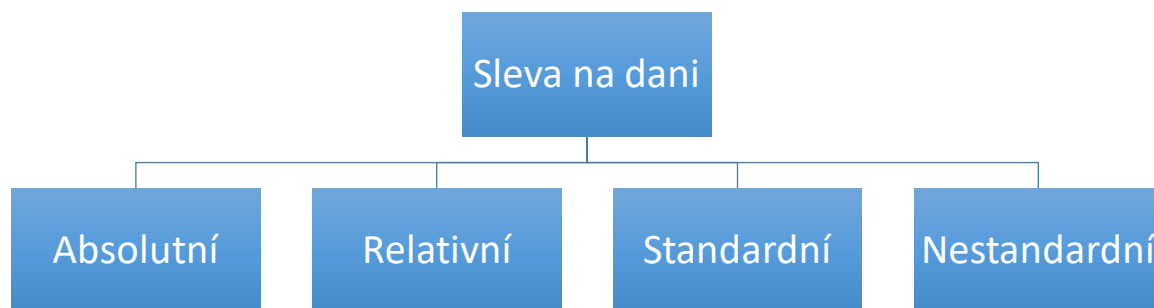
Osvobození od daně určuje část předmětu daně, jenž se nevybírání a kterou daňový subjekt není povinen, ale ani oprávněn do základu daně započíst.

Pro následné snížení základu daně lze využít daňové odpočty. Konkrétně se jedná o standardní a nestandardní odpočty především u daně z příjmů. Standardním odpočtem je možno snížit základ daně o předem stanovenou hodnotu či procentuální podíl ze základu daně za předpokladů, že subjekt splní dané podmínky pro uplatnění. Za nestandardní odpočty se považují položky, které může daňový subjekt uplatnit v prokazatelné výši, jakožto například účelové dary či úroky z úvěrů na zajištění nemovitosti k bydlení. Výše může být limitována buďto absolutní částkou či maximálním možným procentem ze základu daně či odpočtu (VANČUROVÁ, 2010).

Slevy na daních

S konstrukcí daně jsou také úzce spjaty slevy na dani. Oproti daňovým odpočtům, které snižují základ daně, slevy na dani se týkají již vypočtené daně, kterou snižují opět buďto o předem stanovenou absolutní částku, či hodnotu relativní uvedenou nejčastěji procentním vyjádřením. Základní typy slev na daních jsou graficky znázorněny ve Schématu 3 (VANČUROVÁ, 2010).

Schéma 3 Typy slev na dani

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

Analogicky k odpočtům i zde si lze od daně odečíst slevy standardní či nestandardní. Standardní slevu může daňový subjekt uplatnit při dodržení zákonných podmínek. Jedná se například o fixní stanovené částky, jakými jsou sleva na poplatníka daně z příjmů FO, nebo slevy v relativním vyjádření. Nestandardní slevou jsou prokazatelně vynaložené výdaje, o které lze snížit základní daňovou povinnost buďto v plné výši nebo do určité vymezené hodnoty v absolutním či relativním vyjádření (VANČUROVÁ, 2010).

V následující Tabulce 1 je praktické znázornění rozdílu a dopadu na výsledné daňové zatížení mezi daňovým odpočtem a slevou. (Pro znázornění byla použita daň 15 %).

Tabulka 1 Rozdíl mezi daňovým odpočtem a slevou

	Daňový základ	Daňový odpočet	Upravený daňový základ	Daň	Sleva na dani	Daň po slevě	Relativní úspora (%)
Bez daňových slev a odpočtů	4 500	0	4 500	675	0	675	0
	45 000	0	45 000	6 750	0	6 750	0
	450 000	0	450 000	67 500	0	67 500	0
Daňový odpočet	4 500	15 000	0	0	0	0	100
	45 000	15 000	30 000	4 500	0	4 500	33,3
	450 000	15 000	435 000	65 250	0	65 250	3,3
Sleva na dani	4 500	0	4 500	675	15 000	0	100
	45 000	0	45 000	6 750	15 000	0	100
	450 000	0	450 000	67 500	15 000	52 500	22,3

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

Při odpočtu z daňového základu či i následné slevy na dani není možné získat ve výsledku záporné číslo (tzv. daňový bonus). Z Tabulky 1 je patrné, že daňový odpočet a sleva mají rozdílný vliv na výslednou daň dle různorodosti příjmových skupin daňových subjektů. Daňové odpočty jsou v tomto ohledu výhodné pouze pro nízkopříjmové skupiny obyvatelstva a s rostoucím daňovým základem se efekt odpočtů snižuje. Slevy na dani mají taktéž klesající tendenci vlivu s ohledem na výši daňového základu, avšak jejich záběr je zde znatelně širší.

Daňová optimalizace

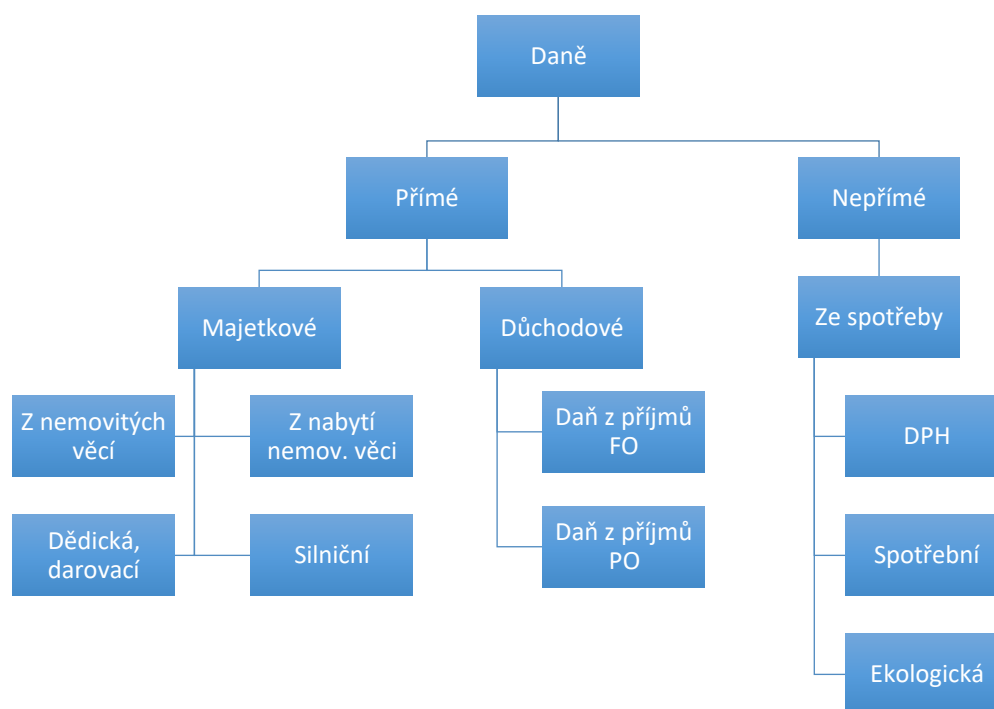
Racionální ekonomické chování daňového subjektu je co nejvíce snižovat svoji daňovou povinnost pomocí maximálního využití veškerých zákonem povolených prostředků. V případě daňové optimalizace se jedná především o co nejefektivnější využívání daňových odpočtů a slev na daních. Tento krok je prvním stupněm využívání daňových úspor. Nejedná se ale pouze o využívání zákonných prostředků, nýbrž i o samotné chování a rozhodování subjektu (např. zda zaplatí spotřební daň a DPH za cigarety).

Dalšími způsoby minimalizace daňového zatížení je vyhnutí se dani nebo v krajním případě daňový únik. Při vyhýbání se dani využívá subjekt mezer v ustanovených daňových zákonech, a i přes amorálnost není ono vyhýbání se trestně postižitelné. Oproti tomu daňový únik již protiprávním jednáním je, a tudíž ho lze v jistých případech klasifikovat i jako trestný čin (VANČUROVÁ, 2010).

Členění daní

Daně lze seskupovat dle různých kritérií. Ať už se jedná o způsob třídění dle předmětu zdanění uvedený ve schématu č. 2 či podle toho, zda je znám poplatníka oné daně. Na základě znalosti daňového subjektu, jehož majetek či příjem je základem pro vyčíslení základní hodnoty daně, se dělí daně na přímé a nepřímé. U přímých daní, jakými jsou například daně majetkové a důchodové, je znám poplatník těchto daní (např. zaměstnanec a daň z příjmů FO). Daně nepřímé, mezi něž se řadí především daně ze spotřeby, mají jasného plátce a poplatníkem je vždy osoba neznámá (např. DPH) (VANČUROVÁ, 2010).

Schéma 4 Členění daní ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

Daňový rezident

Neboli také „osoba s daňovým domicilem“ je pojem, jenž je chápán jako daňový poplatník s neomezenou celosvětovou daňovou povinností vůči jednomu určitému státu.

Tomuto státu podléhají daňové povinnosti nejen z tuzemských plnění, ale také zahraničních (VONDRÁČKOVÁ, 2016).

Dvojí zdanění

Tento bezpochyby negativní jev se dá vymezit různými způsoby. Dvojí zdanění je mimo jiné definovatelné jako zdanění stejného předmětu téhož daňového subjektu ve více státech. Jedná se o nevídaný ekonomický jev z důvodu nadměrného daňového zatížení a tím způsobeného znemožnění rozvoje mezinárodních hospodářských vztahů, mobility jak pracovní síly, tak kapitálu. Jde převážně o rozpor daňové legislativy dvou či více států, ohledně rozdílné definice pojmu „daňový rezident“.

Řešením tohoto problému je buďto jednostranné opatření omezení dvojího zdanění v rámci platné daňové úpravy daného státu či vícestranné opatření ve formě mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění.

Dalším pojetím dvojího zdanění je taktéž dvojí zdanění v rámci jednoho státu při nesrovnalostech daňové legislativy (VONDRÁČKOVÁ, 2016).

3.2 Daň z příjmů fyzických osob České republiky

Daňový subjekt

Poplatníkem daně z příjmů FO je v rámci § 2 daňového zákona chápána osoba, jenž je daňovým rezidentem České republiky nebo je daňovým nerezidentem.

Daňovým rezidentem je myšlena osoba, která má na území ČR trvalé bydliště, nebo zde pobývá alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce. V případě daňové rezidentury má poplatník daňovou povinnost vůči České republice za příjmy plynoucí nejen z tuzemských, ale také zahraničních zdrojů.

Pokud tyto náležitosti osoba nespĺňuje, či je tak ujednáno v rámci mezinárodních smluv, je tato osoba deklarována jako daňový nerezident. Jedná-li se o studenty nebo osoby léčící se na tomto území, mohou být dotyční označeni za daňového nerezidenta i v případě, že se na území České republiky zdržují déle než 183 kalendářních dnů v roce. Daňový nerezident má daňovou povinnost vůči ČR pouze omezenou a sice jen z příjmů, jež jsou dosaženy z tuzemských zdrojů (MARKOVÁ, 2017).

Předmět daně

Předmět je vymezen v rámci § 3 zákona č. 586/1992 Sb. (dále „ZDP“) následovně:

- 1) předmětem daně, jakožto veškerá peněžní i nepeněžní plnění, jež mohou být dosaženy také směnou, jsou následující příjmy:
 - a. ze závislé činnosti,
 - b. ze samostatné činnosti,
 - c. z kapitálového majetku,
 - d. z nájmu,
 - e. ostatní příjmy.

Třetí paragraf pak dále také přesně stanovuje, které příjmy nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob. Jedná se například o tyto příjmy:

- 1) získané nabytím akcií či podílových listů podle zákona upravujícího podmínky převodu majetku státu na jiné osoby a vydáním majetku (restitucí),
- 2) z rozšíření či vypořádání společného jmění manželů,
- 3) plynoucí z rozhodnutí Evropského soudu za účelem rozhodnutí o přiznání spravedlivého zadostiučinění,
- 4) úvěry a zápůjčky,
- 5) další příjmy obsažené v § 3 odst. 4 ZDP.

Zákon také ukládá veškerá plnění, která jsou osvobozena od daně z příjmů FO. Při splnění uvedených podmínek se jedná například o příjem z prodeje rodinného domu a ostatní příjmy uvedené v § 4 ZDP (MARKOVÁ, 2017).

Daňový základ

Základem je považována hodnota příjmů poplatníka, jenž překračuje hodnotu účelově vynaložených výdajů pro jejich dosažení, zajištění a udržení v daném zdaňovacím období. Pokud poplatníkovi plynou souběžně dva či více příjmů ve zdaňovacím období, jsou jednotlivé daňové základy označeny jako dílčí a hlavní základ daně je tvořen jejich součtem. Výpočet dílčích základů daně upravuje § 6 – 10 ZDP (MARKOVÁ, 2017).

Schéma 5 Konstrukce základu daně

Zdroj: Vlastní zpracování dle (MARKOVÁ, 2017)

1) Dílčí základ daně z příjmů FO ze závislé činnosti dle § 6

Základem daně pro závislou činnost jsou poplatníkovi (zaměstnanec) příjmy plynoucí ze závislé činnosti (zaměstnání) vyjmenované v § 6 ZDP, navýšené o povinné náklady na zákonné pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance (zákonné zdravotní a sociální pojištění – v úhrnu). Od roku 2008 je tak dílčím základem daně hrubá mzda navýšená o celkové pojistné náklady (tzv. superhrubá mzda) zaokrouhlená na celé stokoruny směrem dolů. (LOŠŤÁK, 2017).

Schéma 6 Konstrukce dílčího základu daně dle § 6

Zdroj: Vlastní zpracování dle (LOŠŤÁK, 2017)

Mezi další odvody ze strany zaměstnance patří odvody z titulu sociálního (6,5 % - důchodové pojištění) a zdravotního (4,5 %) pojištění v celkové výši 11 % z HM. Ze stejných titulů je povinen odvézt pojištění i zaměstnavatel v následujících výších: (LOŠŤÁK, 2017)

- zdravotní pojištění – 9 %
- sociální pojištění – 25 %
 - o 21,5 % důchodové pojištění,
 - o 2,3 % nemocenské pojištění,
 - o 1,2 % příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

2) Dílčí základ daně z příjmů FO ze samostatné činnosti dle § 7

Dílčím základem daně v tomto případě jsou veškeré příjmy přesahující účelově vynaložené výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení (viz Schéma 7). V případě, že se subjekt rozhodne neuplatňovat skutečně vynaložené výdaje, je v zákoně možnost volby paušálních výdajů. Paušální výdaje jsou rozděleny do skupin dle různorodosti předmětu zdanění a vyčísleny v následujících výších (viz Tabulka 2) (MARKOVÁ, 2017).

Tabulka 2 Paušální výdaje – ČR

Předmět zdanění	Paušální výdaj	Maximálně uplatnitelné výdaje
Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství Živnosti řemeslné	80 % z příjmů	do 800 000 Kč
Živnostenské podnikání	60 % z příjmů	do 600 000 Kč
Nájem obchodního majetku	30 % z příjmů	do 300 000 Kč
Jiná samostatná činnost (s výjimkou podílů společníků)	40 % z příjmů	do 400 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ÚZ, 2017)

Schéma 7 Konstrukce dílčího základu daně dle § 7

$$\text{Příjmy} - \text{Výdaje} = \text{DZD}_{\S 7}$$

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ÚZ, 2017)

3) Dílčí základ daně z příjmů FO z kapitálového majetku dle § 8

Základem daně jsou zde veškeré příjmy z držby finančního majetku stanovených dle § 8 ZDP. V případě kapitálového majetku nelze uplatnit žádné účelové výdaje (VANČUROVÁ, 2010).

Schéma 8 Konstrukce dílčího základu daně dle § 8

$$\text{Příjmy} = \text{DZD}_{\S 8}$$

Zdroj: Vlastní zpracování dle (VANČUROVÁ, 2010)

4) Dílčí základ daně z příjmů FO z nájmu dle § 9

V případě nájmu jsou dílčím základem daně z příjmů veškeré příjmy charakterizované dle § 9 ZDP snížené o výdaje sloužící k jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud si poplatník nezvolí uplatnění skutečných výdajů, je možné i zde použít paušální sazbu výdajů ve výši 30 % z hodnoty příjmů, avšak maximálně do výše 300 000 Kč (viz Schéma 9).

5) Dílčí základ daně z příjmů FO z ostatních příjmů dle § 10

Způsob konstrukce dílčího základu daně z ostatních příjmů je shodná se způsobem, který je naznačen již ve Schématu 9. Jde o příjmy vymezené dle § 10 ZDP, které si poplatník může snížit o výdaje, které byly vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení příjmů, avšak pouze do výše hodnoty příjmů. Pokud výdaje převýší hodnotu příjmů, nebude k tomuto rozdílu nahlíženo – není z čeho daň vyměřit.

Schéma 9 Konstrukce dílčího základu daně dle § 9 a § 10

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ÚZ, 2017)

Nezdanitelná část základu daně

Ze zjištěného základu daně je možno poplatníkům daně z příjmů FO dle § 6 a 7 odečítat dále nezdanitelné položky. V § 15 ZDP jsou tyto položky definovány následovně: (LOŠŤÁK, 2017)

- 1) Hodnota bezúplatného plnění poskytnutá obcím, krajům a organizačním složkám státu na vědu a vzdělávání, výzkumné a vývojové účely, kulturu školství, policii, požární ochranu a další účely, které § 15 odst. 1 ZDP vymezuje. Hodnota daru musí přesáhnout 2 % základu daně darujícího daňového subjektu, anebo být v minimální výši 1 000 Kč. V celkovém úhrnu pak lze od základu daně odečíst dar v maximální výši 15 % hodnoty daňového základu.
- 2) Úroky z úvěru ze stavebního spoření a hypotečního úvěru sníženého o státní příspěvek k financování zákonem stanovených bytových potřeb dle § 15 odst. 3 ZDP. Uplatnění lze realizovat při součtu uplatňovaných úroků všech osob ve společně hospodařící domácnosti maximálně do výše 25 000 Kč za každý měsíc placení úroků
- 3) Bezúplatné dárcovství krve v hodnotě 3 000 Kč za odběr v jednom dni či 8 000 Kč při rozhodnutí poplatníka o vstupu do registru dárců kostní dřeně a dárcovství orgánu se poté oceňuje v částce 20 000 Kč.
- 4) Penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření maximálně do výše 24 000 Kč za rok (již po odečtení 12 000 Kč).
- 5) Pojistné na soukromé životní pojištění až do výše 24 000 Kč za zdaňovací období.
- 6) Další nezdanitelné položky definované v § 15 ZDP.

Výše zmíněné nezdanitelné části základu daně jsou znázorněny v Tabulce 3.

Tabulka 3 Nezdanitelné části ZD – ČR

Název nezdanitelné části	Hodnota položky
Bezúplatné plnění na vymezené účely	Hodnota plnění Minimálně 1 000 Kč či 2 % ZD Maximálně do hodnoty 15 % ZD
Úroky ze stavebního spoření či hypotečního úvěru	25 000 Kč/měsíc placení úroků
Dárcovství <ul style="list-style-type: none"> - krev - registr kostní dřevě - orgán 	3 000,- 8 000,- 20 000,-
Penzijní připojištění či doplňkové penzijní spoření	Hodnota pojištění snižena o státní příspěvek 12 000,- Maximálně do hodnoty 24 000,- za zdaňovací období (již po odečtení 12 000 Kč)
Soukromé životní pojištění	Hodnota pojištění Maximálně do hodnoty 24 000,- za zdaňovací období

Zdroj: Vlastní zpracování dle (LOŠŤÁK, 2017)

Odčitatelné položky od základu daně

Vedle nezdanitelných částí základu daně existují také daňově odčitatelné položky, kterými si poplatník může snížit daňový základ. Odčitatelné položky jsou upravovány § 34 ZDP. V případě daně z příjmů fyzických osob se týkají převážně příjmů definovaných v § 7 – 10 ZDP. Od základu daně si lze odečíst následující položky: (ÚZ, 2017)

- 1) odpočet daňové ztráty, která vznikla a byla vyměřena za předešlé zdaňovací období či jeho část, avšak nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích po vyměření dané ztráty,
- 2) odpočet na podporu výzkumu a vývoje či odborného vzdělávání.

Daňová sazba

Již od roku 2008, kdy byla zrušena klouzavě progresivní sazba, je sazbou daní z příjmů FO ze závislé a samostatné činnosti pro Českou republiku lineární sazba 15 %. Součinem zjištěného, o nezdánitelné a odčitatelné položky již upraveného a zaokrouhleného základu daně (na celá sta Kč dolů) se sazbou daně získáme vypočtenou daň z příjmů (VANČUROVÁ, 2010; ÚZ, 2017).

Od roku 2013 je v české daňové legislativě zaneseno v § 16a zákona o daních z příjmů tzv. Solidární zvýšení daně v souvislosti se snížením schodku veřejných rozpočtů. Solidární zvýšení daně zakládá povinnost daňovým subjektům odvézt tzv. Solidární daň (7 %) z příjmů přesahujících stanovenou výši. Při měsíčních odvodech záloh na dani se hodnota pro vyčíslení solidární daně odvozuje jakožto čtyřnásobek průměrné mzdy v daném roce (pro rok 2017 $4 \times 28\,232 \text{ Kč} = 112\,928 \text{ Kč}$) a při ročním zúčtování se jedná o 48násobek průměrné mzdy (pro rok 2017 $48 \times 28\,232 \text{ Kč} = 1\,355\,136 \text{ Kč}$). Při překročení uvedených částek příjmů je 7% solidární daní daněn příjem přesahující tyto limity. (DĚRGEL, 2017)

Daňové období

Pro poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je zdaňovacím obdobím jeden kalendářní rok, tj. od 1. 1. do 31. 12. (ÚZ, 2017).

Slevy na dani

Daňoví poplatníci mají po vypočtení daně dále právo na uplatnění slev na dani, kterými si vyčíslenou daň mohou snížit (LOŠŤÁK, 2017).

V § 35 ZDP jsou vymezeny daňové slevy především pro podporu podnikatelů zaměstnávajících handicapované zaměstnance. Spolu s právníckými osobami mají v daňové legislativě právo si od daně odečíst slevu za každého handicapovaného zaměstnance se zdravotním postižením ve výši 18 000 Kč a za zaměstnance s těžším zdravotním postižením částku 60 000 Kč (ÚZ, 2017).

Slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob jak ze závislé, tak samostatné činnosti upravuje především § 35ba ZDP. Sleva může být uplatněna pouze do výše daňové povinnosti. Daňovým subjektům se sazbou vyčíslená daň snižuje za jedno zdaňovací období o: (LOŠŤÁK, 2017; ÚZ, 2017)

- 1) základní slevu na poplatníka (podepsal-li poplatník prohlášení o dani z příjmů – přihlášení se k dani) v celkové částce 24 840 Kč na osobu,
- 2) slevu na manželku/manžela (žijí-li oba ve společně hospodařící domácnosti a manželka/manžel nemá žádné, či její/jeho příjmy nepřesáhly 68 000 Kč v daném roce) ve výši 24 840 Kč (v případě je-li manželka/manžel držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se sleva až na dvojnásobek),
- 3) slevu na umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení nejvýše do hodnoty minimální mzdy platné na začátku daného roku (v případě 2017 se jedná o 11 000 Kč) na každé vyživované dítě,
- 4) slevu za invaliditu poplatníka ve dvou stupních závažnosti,
 - a. invalidita I. a II. stupně v ročním úhrnu 2 520 Kč,
 - b. invalidita III. stupně ve výši 5 040 Kč,
- 5) slevu pro držitele průkazu ZTP/P v částce 16 140 Kč,
- 6) slevu na studenta (připravuje-li se soustavně na budoucí povolání do 26 let věku dítěte, v případě doktorského studia až do věku 28 let) v částce 4 020 Kč.
- 7) slevu na evidenci tržeb (pro zdaňovací období, ve kterém poplatník poprvé zaevidoval tržbu) v hodnotě 5 000 Kč.

Poplatníci vykonávající závislou činnost si mohou slevy nárokovat v případě, že zaměstnavateli předloží pravdivě vyplněné a podepsané Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob, ve kterém tuto slevu uplatňují (LOŠŤÁK, 2017).

Daňové zvýhodnění

Po uplatnění veškerých slev na dani může poplatník uplatnit i daňová zvýhodnění na vyživované děti. Daňové zvýhodnění však oproti slevám na daních může přesáhnout hodnotu daňové povinnosti a přejít tak do tzv. daňového bonusu (záporné daně), jenž se zaměstnanci přičítá k výplatě čisté mzdy. Podmínkou je zde přesah daňového bonusu nejméně o 100 Kč, avšak maximálně do výše 60 300 Kč ročně. Zvýhodnění je podmíněno sdílením společné hospodařící domácnosti na území Evropské unie nebo státu, který tvoří Evropský hospodářský prostor, a to až ve třech výších: (LOŠŤÁK, 2017; ÚZ, 2017)

- 1) na první vyživované dítě ve výši 13 404 Kč (od r. 2018 byla tato sleva navýšena o 1 800 Kč za rok na hodnotu 15 204 Kč),
- 2) na druhé vyživované dítě ve výši 19 404 Kč,
- 3) na třetí a každé další vyživované dítě ve výši 24 204 Kč.

Jedná-li se o dítě, které je držitelem průkazu ZTP/P, částka zvýhodnění se zdvojnásobuje (LOŠŤÁK, 2017; ÚZ, 2017).

V Tabulce 4 jsou zřehledněny veškeré slevy a daňová zvýhodnění, která může poplatník daně z příjmů FO dle § 6 při ročním zúčtování uplatnit k optimalizaci vyčíslené daně v rámci daňové legislativy České republiky.

Tabulka 4 Slevy na daních a daňová zvýhodnění – ČR

Název slevy/zvýhodnění	Kč
Poplatník	24 840,-
Manžel/ka / ZTP/P	24 840,-/49 680,-
Student	4 020,-
„Školkové“	11 000,-
Invalidita I. a II. stupně	2 520,-
Invalidita III. stupně	5 040,-
Průkaz ZTP/P	16 140,-
Daňové zvýhodnění na děti	
dítě / ZTP/P	13 404,- / 26 808,-
dítě / ZTP/P	19 404,- / 38 808,-
a každé další dítě / ZTP/P	24 204,- / 48 408,-

Zdroj: Vlastní zpracování dle (LOŠŤÁK, 2017; ÚZ, 2017)

Konstrukce daně z příjmů FO ČR

Celkový algoritmus pro vyčíslení daně z příjmů fyzických osob je graficky znázorněn v následující Tabulce 5. Základ daně je určen součtem dílčích základů daně dle § 6 – 10 ZDP. Následně jsou od základu daně odečteny nezdanitelné části a odčitatelné položky a je provedeno zaokrouhlení na celá sta Kč dolů. Z takto upraveného daňového základu se vyměří pomocí 15% sazby daně základní daňová povinnost. Tuto daň si poplatník může snížit o zákonné daňové slevy a zvýhodnění až do podoby výsledné splatné daně z příjmů či daňového bonusu.

Tabulka 5 Algoritmus výpočtu daně – ČR

Dílčí základ daně ze závislé činnosti dle § 6
+ Dílčí základ daně ze samostatné činnosti dle § 7
+ Dílčí základ daně z kapitálového majetku dle § 8
+ Dílčí základ daně z nájmu dle § 9
+ Dílčí základ daně z ostatních příjmů dle § 10
= Základ daně z příjmů FO
- Nezdánitelné části základu daně dle § 15
- Odčitatelné položky od základu daně dle § 34
≐ Upravený základ daně (zaokr. na celá sta Kč dolů)
*Sazba daně z příjmů FO 15 % dle § 16
= Daň z příjmů FO
- Slevy na dani dle § 35 a 35ba
- Daňové zvýhodnění dle § 35c
= Výsledná daňová povinnost

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ÚZ, 2017)

3.3 Daňový systém Belgie

Belgie je jednou ze 6 zemí, které stály za vznikem a formováním Evropské unie. Státním zřízením Belgie je konstituční monarchie. Jedná se o federální stát se třemi státními celky, jimiž jsou Vlámsko, Valonsko a Brusel.

Daňové zatížení v Belgii patří mezi jedno z největších v celé Evropské unii. Daňový systém je zde velice komplikovaný, z důvodu existence čtyř úrovní státní správy, kterými jsou správa národní, regionální, provinční a komunální. Tato skutečnost se projevuje zejména ve zdaňování daní důchodových, mezi něž patří daň ze zisku korporací (s lineární či klouzavě progresivní sazbou) a důchodová daň osobní.

Členění daní

Belgie má analogické členění daní k systému České republiky. Tím nejzákladnějším je zde opět rozdělení daní na přímé a nepřímé. Přímé daně jsou taktéž seskupeny do dvou celků – důchodové a majetkové. Pro lepší orientaci je členění daní znázorněno v následujícím Schématu 10 (ŠIROKÝ, 2012).

Schéma 10 Členění daní – Belgie

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ŠIROKÝ, 2012)

Na základě různorodosti státní správy lze dále daně dělit do 3 skupin: (GOLA, 2004)

- 1) federální (daně majetkové, důchodové, DPH a spotřební)
- 2) místní (za užívání energie, na ochranu životního prostředí)
- 3) modifikované (sloužící k zamezení dvojího zdanění)

3.4 Daň z příjmů fyzických osob Belgie

Daňový subjekt

Členění daňových subjektů v rámci belgické daňové legislativy je analogické České republice na daňové rezidenty a nerezidenty.

Za daňové rezidenty, kteří podléhají dani na území Belgie, se považují fyzické osoby, které mají své bydliště nebo střed ekonomických zájmů v Belgii. Dále také jednotlivci, kteří jsou registrovaní v občanském rejstříku. Vdané/ženaté osoby jsou daňovými rezidenty za

předpokladu, že mají domácnost v Belgii. Závislá činnost se v takovém případě daní jednotlivě u každé osoby. Ostatní plnění mohou být agregovány a daněny v rámci zdanitelného plnění manžela/manželky s vyšším příjmem. Daňový rezident má daňovou povinnost v rámci svých celosvětových, neomezených příjmů.

Daňový nerezident má stejně jako v ČR daňovou povinnost pouze z příjmů plynoucích ze zdrojů na území Belgie (ŠIROKÝ, 2012; ZAJÍČKOVÁ, 2012).

Předmět daně

Zdanitelný příjem daňových rezidentů je členěn do následujících 4 kategorií příjmů: (ŠIROKÝ, 2012; ZAJÍČKOVÁ, 2012)

- 1) příjmy z nemovitého majetku,
- 2) příjmy z movitého majetku (zahrnující taktéž příjmy z úroků, dividend a licenčních poplatků),
- 3) příjmy pracovní
 - a. příjem z podnikání,
 - b. příjem zaměstnanecký (závislá činnost),
 - c. příjem z profese (samostatná výdělečná činnost),
 - d. důchodový příjem,
- 4) ostatní příjmy.

Daňový základ

Při konstrukci daňového základu je zapotřebí od daných příjmů odečíst výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Každá příjmová kategorie má svá pravidla pro uznání těchto výdajů. Nejvýznamnější kategorií pro běžného poplatníka jsou příjmové výdaje, jejichž pravidla pro uplatnění vynaložených výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů jsou následující:

1) Příjmy ze závislé činnosti

Obsahem příjmů jsou veškerá plnění, která plynou od zaměstnavatele jeho zaměstnanci. Uplatnitelné výdaje mohou mít podobu buďto výdajů v prokázané výši, nebo ve formě paušálu. Paušální výdaje jsou potom stanovovány v různých kategoriích (v závislosti na výši příjmu) ročním procentním podílem z daných příjmů. Souběžně platí podmínka maximálního limitu pro uplatnění výdajů v hodnotě 4 240 EUR za rok. Způsoby uplatnění výdajů jsou nekombinovatelné. Paušální výdaje jsou dle výše příjmů členěny následovně v Tabulce 6:

Tabulka 6 Výše paušálních výdajů – Belgie

Příjem (EUR)	Paušální výdaj
do 8 450	30 %
8 450 – 19 960	11 %
nad 19 960	3 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ZAJÍČKOVÁ, 2012; UNION, 2015)

Co se konstrukce daně z příjmů ze závislé činnosti týče, je daňovým poplatníkům umožněno odečíst od zdanitelných příjmů ze závislé činnosti platby plynoucí na sociální odvody, jež tvoří příspěvky na sociální pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Příspěvky jsou vyčíslovány procentuálně z dosažených příjmů ze závislé činnosti a jejich výše jsou zachyceny v následující Tabulce 7.

Tabulka 7 Sociální odvody zaměstnanců – Belgie

Druh odvodu	Výše odvodu (%)
Důchodové pojištění	7,50
Nemocenské pojištění	1,15
Zdravotní pojištění	3,55
Státní politika zaměstnanosti	0,87
Celková výše odvodů zaměstnance	13,07

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ZAJÍČKOVÁ, 2012; OECD, 2016)

2) Příjmy z podnikání a samostatné výdělečné činnosti

Daňový subjekt má právo uplatnit výdaje účelově vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů stejným způsobem, jako u příjmů ze závislé činnosti a sice opět buďto prokazatelnými vynaloženými výdaji či výdajovými paušály. Avšak na rozdíl od závislé činnosti, je poplatník omezen v uplatňování výdajů v oblasti motorových vozidel a výdajů na reprezentace (ZAJÍČKOVÁ, 2012).

3) Příjmy z důchodů

U tohoto příjmu je specifická možnost získání daňové slevy. Jedinou omezující podmínkou pro uplatnitelnost slevy je maximální roční výše příjmu poplatníka do úrovně 22 430 EUR. Výše daňové slevy je stanovena následovně:

- a) ve výši 2 024,12 EUR za situace, kdy poplatník pobírá výlučné příjmy z důchodu či potencionální zvýhodnění za dřívější odchod do důchodu (v případě je-li takto snížený příjem nižší jak 15 518,54 EUR, má poplatník nárok na tzv. dodatečnou slevu, a to až do výše své daňové povinnosti),
- b) pokud příjmy z důchodu či zvýhodnění za dřívější odchod do důchodu tvoří pouze část z celkových příjmů subjektu, je výše slevy 2 024,12 EUR snížena o poměrnou výši příjmů, které má poplatník vedle příjmů z důchodu (ZAJÍČKOVÁ, 2012; HAULOTTE, 2016).

Nezdanitelná část základu daně

Oproti České republice má Belgie rozdílný systém ve snižování daňových základů a poskytování dodatečných slev či daňových zvýhodnění. belgické daňové slevy a zvýhodnění jsou podobně jako v ČR nezdanitelné části základu daně, odečítány již ze zjištěného základu daně. Uplatnitelné slevy a daňová zvýhodnění v Belgii jsou:

1) Sleva na poplatníka

Základní sleva na dani v hodnotě 7 130 EUR, jenž je poskytována poplatníkům s ročním příjmem v různých rozpětích (viz Tabulka 8). Za předpokladu že subjekt přesáhl limit 26 510 EUR, avšak ne o víc jak 26 800 EUR, navýší se jeho sleva o rozdíl mezi jeho skutečným příjmem a hodnotou 26 510 EUR. Pro poplatníky jejichž příjem je nižší jak limit 26 510 EUR, je základní sleva navýšena o 290 EUR na výslednou hodnotu 7 420 EUR. Subjektům s příjmem vyšším jak 26 800 EUR je poskytována základní sleva na poplatníka bez jakýchkoliv navýšení.

Belgická daňová legislativa zvýhodňuje i poplatníky se zdravotním postižením. Invalidnímu poplatníkovi je dále sleva navýšena o 1 520 EUR (HAULOTTE, 2017; OECD, 2016; ZAJÍČKOVÁ, 2012).

Tabulka 8 Sleva na poplatníka – Belgie

Daněný příjem (P)	Základní sleva	Navýšení slevy o
0 – 26 510 EUR	7 130 EUR	290 EUR
26 510 – 26 800 EUR	7 130 EUR	P – 26 510 EUR
více jak 26 800 EUR	7 130 EUR	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle (OECD, 2016; HAULOTTE, 2017)

2) Sleva na rodinného příslušníka

Jedná se o slevu na závislé dítě či jiného závislého rodinného příslušníka až do druhého stupně příbuzenství (příbuzní v linii přímé i pobočné, děti v pěstounské péči apod.). Uplatnění této slevy je podmíněno splněním dvou předpokladů: (HAULOTTE, 2017; OECD, 2016; ZAJÍČKOVÁ, 2012)

- osoba je k 1. 1. daného zdaňovacího období členem poplatníkovi rodiny,
- rodinný příslušník nemá žádné vlastní příjmy přesahující v úhrnu částku 3 140 EUR, v případě samoživitele částku 4 500 EUR a nižší příjem než 5 720 EUR, pokud jde o samoživitele, který pečuje o invalidní dítě.

Hodnoty slev uplatnitelné na závislého rodinného příslušníka (dítě) jsou následující (viz Tabulka 9):

Tabulka 9 Sleva na závislou osobu – Belgie

Počet závislých osob (dětí)	Celková sleva (EUR)	Sleva na závislou osobu (dítě) (EUR)
1	1 520	1 520
2	3 900	2 380
3	8 740	4 840
4	14 140	5 400

Zdroj: Vlastní zpracování dle (HAULOTTE, 2017)

Za pátého a každého dalšího závislého rodinného příslušníka (dítě) je sleva navýšena o dalších 5 400 EUR. V případě invalidity závislého dítěte či rodinného příslušníka se náklady na onu osobu počítají jako náklady na osoby dvě (tzn. v případě jedné invalidní osoby bude sleva ve výši za dvě závislé osoby – 3 900 EUR). Za každé dítě do věku 3 let se sleva dále navyšuje o 570 EUR.

Na osoby až do úrovně druhého příbuzenského stupně s ročním příjmem do 25 260 EUR (důchod) ve věku nad 65 let je možno uplatnit slevu v částce 3 030 EUR (HAULOTTE, 2017; ZAJÍČKOVÁ, 2012).

3) Sleva na penzijní a životní pojištění

Za zákonem stanovených podmínek je každý poplatník ve věku mezi 18 a 65 roky oprávněn uplatnit slevu na dani z titulu penzijního pojištění ve výši 940 EUR za podmínky zřízení u soukromé, státní, tuzemské či zahraniční banky nebo obdobné instituce. Životní pojištění pak až do výše 2 260 EUR (HAULOTTE, 2017; ZAJÍČKOVÁ, 2012).

Odčitatelné položky od základu daně

Od daňového základu je poplatníkům umožněno odečíst položky, jež daňová úprava definuje následovně: (ZAJÍČKOVÁ, 2012; ŠIROKÝ, 2012; HAULOTTE, 2017)

- 80 % z celkových výdajů, které daňový subjekt vynaložil na výživné,
- 80 % výdajů, jež byly poplatníkem vydány z titulu péče o dítě do 3 let věku,
- 30 % z ½ hodnoty mzdového ohodnocení personálu (maximálně ve výši 7 530 EUR), v domácnosti při splnění zákonných podmínek.
- 45 % z hodnoty bezúplatných plnění, které poplatník daroval na veřejně prospěšné účely (v minimální výši 40 EUR a maximálně do 10 % z celosvětových příjmů či do částky 376 350 EUR),
- úroky z hypotečních úvěrů uzavřených do různých výší v závislosti na daňové legislativě jednotlivých regionů, datu uzavření hypoteční smlouvy a době trvání hypotečního úvěru (pro Bruselský region za prvních 10 let do roční výše 3 060 EUR, v následujících obdobích 2 300 EUR).

Další možností je tzv. manželská kvóta či rodinný koeficient. V případě daňového subjektu, který má daňovou povinnost z hlediska daně z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti či podnikání a jemuž v této výdělečné činnosti pomáhá druhý z manželů, může poplatník přerozdělit část svých příjmů na daného partnera. Alokace příjmů je možná pouze v případě, že zmíněný druhý partner (který přijímá kvótu) nedosahuje vyššího příjmu ze své profese jak 13 360 EUR po odečtení veškerých výdajů a ztrát.

Rodinný koeficient může být aplikován v případě, že jeden z dvojce manželů nedosahuje 30 % z celkových příjmů obou manželů. Částka se následovně stanovuje

z celkového čistého příjmu obou manželů snížením o onen příjem jednoho z páru, jenž uplatňuje koeficient, avšak maximálně do výše 10 290 EUR. Manželský pár uplatňující manželskou kvótu nebo rodinný koeficient může dále přenést a odečíst ztrátu spojenou s podnikáním jednoho z nich, kterou by v rámci svého vlastního příjmu odečíst nemohl. Ztráta ovšem nesmí přesáhnout příjem partnera, vůči jehož příjmu se ztráta uplatňuje (HAULOTTE, 2017).

Daňová sazba

Příjem poplatníků daně z příjmů fyzických osob je v Belgii daněn progresivní daňovou sazbou. V závislosti na výši příjmů dosahuje sazba různých hodnot znázorněných v následující Tabulce 10 (HAULOTTE, 2017). Hodnoty příjmů v Tabulce 10 jsou aktuální pro rok 2017.

Tabulka 10 Daňová sazba – Belgie

Rozpětí ročních příjmů (EUR)	Daňová sazba
0 – 11 070	25 %
11 070 – 12 720	30 %
12 720 – 21 190	40 %
21 190 – 38 830	45 %
více jak 38 830	50 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle (EUROPE, 2017)

Belgická legislativa pro zdanění příjmů FO stanovuje také speciální daňové sazby pro vybrané příjmové skupiny (viz Tabulka 11).

Tabulka 11 Danění ostatních příjmů – Belgie

Typ příjmu	Daňová sazba
Příležitostní příjmy a zisky	33 %
Vědeckí pracovníci	33 %
Ocenění a dotace	16,5 %
Příjmy z titulu obligací dluhopisů	27 %
Příjem z podnájmu	27 %
Příjem z poskytnutí práva na lov, rybolov a střelbu	27 %
Příjmy z nemovitého majetku, zisky z převodu akcií	16,5 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle (HAULOTTE, 2017; ZAJÍČKOVÁ, 2012)

Daňové období

Zdaňovacím obdobím poplatníkům daně z příjmů ze závislé činnosti je v Belgii kalendářní rok. Daňové přiznání je poté nutností podat do 30. června nadcházejícího roku. Splatnost daně je stanovena ve lhůtě dvou měsíců ode dne podání daňového výměru (ZAJÍČKOVÁ, 2012).

Konstrukce daně z příjmů FO Belgie

Základní principy vyčíslení výsledné daně z příjmů fyzických osob jsou analogicky podobné danění České republiky. Nejprve je nutno určit základ daně odečtením uznatelných účelových výdajů od jednotlivých dílčích příjmů a případné ztráty. Takový základ daně se dále poníží o nezdanitelné a odčitatelné položky. Ve výsledku je aplikována, dle tabulky určená, daňová sazba. Pro přehlednější znázornění je konstrukce daně zobrazena v následující Tabulce 12 (HAULOTTE, 2017).

Tabulka 12 Algoritmus daně z příjmů FO – Belgie

Dílčí základ daně z pracovních příjmů
+ Dílčí základ daně z nemovitého majetku
+ Dílčí základ daně z movitého majetku
+ Dílčí základ daně z ostatních příjmů
- Ztráta
= Základ daně
- Nezdanitelné části základu daně
- Odčitatelné položky
Upravený základ daně
*Příslušná daňová sazba
= Výsledná daňová povinnost

Zdroj: Vlastní zpracování dle (HAULOTTE, 2017; ZAJÍČKOVÁ, 2012)

4 Vlastní práce

Porovnáním zjištěných východisek budou v následující kapitole provedeny modelové příklady a stanoveny základní rozdíly v systému danění příjmů fyzických osob ze závislé činnosti České republiky a Belgie.

4.1 Modelový příklad – Česká republika

Pro tuto práci bude pracováno s údaji personifikované fiktivní osoby, jakožto daňového poplatníka ČR, a reálnými informacemi zjištěných v Kapitole 3.

Paní Lenka Dvořáková

Paní Lenka Dvořáková je rezidentem ČR. Je zaměstnankyní a pobírá měsíční mzdu 25 181 Kč (medián mzdy uvedený Českým statistickým úřadem pro rok 2017). Paní Dvořáková podepsala u zaměstnavatele Prohlášení o dani. Zaplacené měsíční zálohy na dani ze závislé činnosti činí v ročním úhrnu 3 192 Kč. Paní Dvořáková má manžela, jehož roční příjmy přesahují 68 000 Kč, a 2 děti, na které uplatňuje daňové zvýhodnění. Jednu dceru ve věku 13 let a syna ve věku 4 let, jenž navštěvuje předškolní zařízení. Paní Dvořáková má ve vlastnictví byt, který si zakoupila před lety na hypoteční úvěr, který stále splácí. Výše úroků pro roční zúčtování je v celkovém úhrnu 62 500 Kč. Paní Dvořáková má zřízeno doplňkové penzijní spoření, na které si každoměsíčně posílá 1 500 Kč ze svého běžného účtu.

Výpočet daňové povinnosti paní Lenky Dvořákové dle daňové legislativy ČR (Zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmů) je znázorněn v následujících krocích.

1) Výpočet daňového základu z příjmů ze závislé činnosti (§ 6)

Nejprve je u poplatníka potřeba vyčíslit základ daně, se kterým bude dále kalkulováno v rámci odečtu nezdanitelných částí základu daně a dalších úkonů, jež jsou poplatníkovi umožněny v rámci daňové legislativy.

$ZD_{\S 6}$ = Superhrubá mzda (HM + náklady na SZP hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance)

$ZD_{\S 6} = (25\ 181 * 12) * 1,34 = 302\ 172 * 1,34 = 404\ 910,48\ \text{Kč} \Rightarrow \mathbf{404\ 911\ \text{Kč}}$
(zaokrouhloeno na celé koruny nahoru)

Daňový základ je vyčíslen jako roční hrubý příjem paní Dvořákové navýšený o povinné náklady spojené se sociálními a zdravotními odvody zaměstnavatele za zaměstnance a sice o 34 % z hrubé mzdy.

2) Odečtení nezdánitelných částí ZD (§ 15) a odčitatelných položek (§ 34)

Daňový zákon pamatuje i na optimalizaci ZD z hlediska daňového poplatníka. Vzhledem k tomu, že paní Dvořáková realizuje příjmy pouze ze závislé činnosti (§ 6) a nikoli z činnosti samostatné (§ 7), je jí zákonem umožněno odečíst si pouze položky definovány § 15 jako nezdánitelné části základu daně, a to pouze na základě dokladů, které je povinna donést svému zaměstnavateli. V případě paní Dvořákové je jejím právem na odečtení hodnoty doplňkového penzijního spoření a úroků z hypotečního úvěru. Na základě výpisu z úvěrového účtu a penzijního spoření jí je umožněno snížit si základ daně v následujících výších:

- doplňkové penzijní spoření (1 500 Kč / měsíc) 18 000 Kč / rok => 18 000 – 12 000 = **6 000 Kč**
- úroky z hypotečního úvěru 62 500 Kč / rok => 62 500 < 300 000 => 100 % hodnoty = **62 500 Kč**

Doplňkové penzijní spoření je zákonem povoleno odečíst ze ZD v hodnotě snížené o státní příspěvek, který při splátce 1 500 Kč měsíčně tvoří 12 000 Kč za rok. Z hlediska hypotečního úvěru je povoleno odečíst si ze základu daně částku nepřevyšující hodnotu úroků 300 000 Kč za rok.

$$ZD = 404\,911 - 6\,000 - 62\,500 = \mathbf{336\,411\,Kč}$$

Takto upravený základ daně je zaokrouhlený na celé stokoruny dolů. => **336 400 Kč**

3) Aplikace daňové sazby

Součinem upraveného základu daně a daňové sazby (15 %) bude vyčíslena daň z příjmů FO ze závislé činnosti. Paní Dvořáková nedosáhla ZD vyššího jak 48násobek průměrné měsíční mzdy, a proto nemá povinnost vyčíslení solidárního zvýšení daně (7 %).

$$\text{Daň} = \text{DZ} * \text{sazba daně}$$

$$\text{Daň} = 336\,400 * 15 \% = \mathbf{50\,460\,Kč}$$

4) Úprava daně o slevy a daňová zvýhodnění (§ 35ba)

Z hodnoty daně je daňovým subjektům dále umožněno odečíst si daňové slevy a zvýhodnění, která jsou definována v § 35ba ZDP. Zde je opět povinností zaměstnance doložit nároky na dané slevy potřebnými dokumenty. Paní Dvořáková doložila dokumentaci a má tak právo na snížení daně o následující položky:

- sleva na poplatníka **24 840 Kč**
- příspěvek na dítě navštěvující předškolní zařízení („školovné“) = **11 000 Kč**
- daňové zvýhodnění na 2 vyživované děti soustavně se připravující na budoucí zaměstnání = **13 404 Kč a 19 404 Kč**.

Z důvodu odlišnosti působení na výslednou zápornou daňovou povinnost (tzv. daňový bonus), kterou může poplatník dosáhnout pouze uplatněním hodnoty daňového zvýhodnění, je výpočet rozdělen do dvou částí – rozdíl daně a slev na dani a rozdíl mezisoučtu po odečtení slev a daňového zvýhodnění.

a) Úprava o slevy na daních

$$\text{Daň} = 50\,460 - 24\,840 - 11\,000 = \mathbf{14\,620\,Kč}$$

Paní Dvořáková by se v případě vyšších slev než původně vyčíslené daně, nemohla dostat do záporné daňové povinnosti a byla by jí daň snížena maximálně na hodnotu nula.

b) Úprava o daňová zvýhodnění

$$\text{Daň} = 14\,620 - 13\,404 - 19\,404 = - \mathbf{18\,188\,Kč\ (daňový\ bonus)}$$

Po odečtení daňových zvýhodnění je výsledně vyčíslen daňový bonus ve výši 18 188 Kč.

5) Úprava o zaplacené zálohy

Vzhledem ke každoměsíčnímu odvodu zaměstnaneckých záloh na daň z příjmů je nutností tuto skutečnost započíst a snížit daň o hodnotu záloh. Paní Dvořáková zaplatila na měsíčních zálohách v průběhu roku ve výši 3 192 Kč.

$$\text{Daň} = - 18\,188 - 3\,192 = - \mathbf{21\,380\,Kč\ (daňový\ bonus)}$$

Paní Dvořáková má díky úpravě ZD o nezdanitelné části a následným slevám při ročním zúčtování daně ve výsledku daňový bonus ve výši 21 380 Kč.

Tabulka 13 Výpočet daňové povinnosti ČR – modelový příklad

Položka	Částka (Kč)
Základ daně	404 911
Nezdanitelné části ZD	- 68 500
Upravený ZD	336 400
Daň před slevami	50 460
Slevy na dani	-35 840
Daňová zvýhodnění	- 32 808
Daňová povinnost/bonus	- 18 188
Zálohy na daň	- 3 192
Výsledná daňová povinnost/bonus	- 21 380

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Modelový příklad – Belgie

I pro tento příklad bude počítáno s reálnými daty zmíněnými v Kapitole 3 a bude provedena personifikace fiktivního poplatníka, jemuž plynou daňové povinnosti z belgických zdrojů.

Pan Thomas Van Rampay

Pan Thomas Van Rampay je daňovým rezidentem Belgie. Je v zaměstnaneckém poměru a pobírá měsíční mzdu 3 095 EUR (medián mzdy uvedený Belgickým statistickým úřadem). Pan Van Rampay neuplatňuje žádné výdaje (paušální či v prokazatelné výši) pro dosažení, zajištění a udržení příjmů plynoucích ze závislé činnosti. Je poplatníkem zaměstnanecké daně z příjmů a platí vlastní zaměstnanecké sociální odvody. Pan Van Rampay má manželku, s níž sdílí společnou domácnost a její roční příjmy přesahují hodnotu 30 000 EUR. Mají spolu 2 děti ve věku 3 a 14 let, na které pan Van Rampay uplatňuje slevu na závislého rodinného příslušníka. Výdaje na vyživované dítě do 3 let věku jsou kalkulovány průměrně na 600 EUR na měsíc. Pan Van Rampay má jedno dítě z předešlého manželství, na které platí měsíčně alimenty ve výši 350 EUR. Rodina má ve vlastnictví byt, na který platí hypotéku již 12 let. Hypoteční úroky činí v ročním úhrnu 5100 EUR.

Výpočet daňové povinnosti pana Thomase Van Rampaye dle belgické daňové legislativy. Pro přepočet na českou měnu je aplikován jednotný kurs používaný v celé práci – 26 CZK/EUR. V celém modelovém příkladu jsou částky zaokrouhlovány na celé jednotky nahoru.

1) Stanovení daňového základu z pracovních příjmů

Belgická legislativa deklaruje ZD z pracovních příjmů jako součet jednotlivých příjmů. Vzhledem k tomu, že pan Van Rampay realizuje příjmy pouze z činnosti závislé, bude výpočet proveden jako součin měsíční hrubé mzdy a počtu měsíců ve zdaňovacím období.

$$\text{ZD} = 3\,095 * 12 = \mathbf{37\,140\,EUR}$$

2) Úprava ZD o hrazené sociální odvody

Zaměstnanec v Belgii má právo na úpravu daňového základu o odvody, jež vynaložil na úhradu sociálních nákladů – v úhrnu **13,07 %** ze ZD.

$$\text{ZD} = 37\,140 * (1 - 0,1307) = \mathbf{32\,286\,EUR}$$

3) Úprava o odčitatelné položky a daňové slevy

Pan Van Rampay si na základě daňové úpravy může nárokovat snížení ZD o odčitatelné položky a slevy v následujících výších:

- úroky z hypotečního úvěru ve výši **2 300 EUR**
- 80 % z hodnoty výživného **280 EUR**
- 80 % z hodnoty výdajů na péči o dítě do 3 let **480 EUR**
- sleva na poplatníka **7 130 EUR**
- sleva na 2 závislé rodinné příslušníky (děti)
 - o 1. dítě (3 roky) **1 520 EUR + 570 EUR**
 - o 2. dítě (14 let) **3 900 EUR**

$$\text{ZD} = 32\,286 - 2\,300 - 280 - 480 - 7\,130 - (1\,520 + 570) - 3900 = \mathbf{16\,106\,EUR}$$

4) Aplikace daňové sazby

Na takovýto upravený ZD je dále aplikována daňová sazba, která je stanovena dle výše ročních příjmů uvedených v Tabulce 10. Příjmu pana Van Rampaye odpovídá daňová sazba ve výši 45 % ze ZD.

$$\text{Daň} = \text{ZD} * \text{sazba daně}$$

$$\text{Daň} = 16\,106 * 0,45 = \mathbf{7\,248\,EUR} = \mathbf{188\,448\,Kč}$$

Výsledná daňová povinnost pana Thomase Van Rampaye je po úpravě ZD o odčitatelné položky, slevy a sociální náklady ve výši 7 248 EUR či po přepočtu na české koruny 188 448 Kč.

Tabulka 14 Výpočet daňové povinnosti Belgie – modelový příklad

Položka	Částka (EUR)	Částka (Kč)
Základ daně	37 140	965 640
Sociální odvody	- 4 854	126 204
Upravený ZD	32 286	839 436
Odčitatelné položky	3 060	79 560
Slevy na dani	5 990	155 740
Upravený ZD	16 106	418 756
Výsledná daňová povinnost	7 248	188 448

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Komparace výpočtu daně z příjmů FO ze závislé činnosti

Srovnání obou zemí z hlediska tvorby základu daně a následných postupů úprav až ve výslednou daňovou povinnost je zachyceno v následující Tabulce 15.

Tabulka 15 Komparace výpočtu daně z příjmů FO ze závislé činnosti

Česká republika	Belgie
Hrubá mzda + pojistné náklady = Superhrubá mzda (zaokr.)	Hrubá mzda
x	- výdaje v prokazatelné výši či paušalovém vyjádření vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů
x	- náklady na sociální odvody hrazené zaměstnancem
- nezdanitelné části ZD	- odčitatelné položky od ZD
x	- daňové slevy (příspěvky)
Upravený ZD	Upravený ZD
Aplikace daňové sazby <i>lineární daňová sazba (15 %)</i>	Aplikace daňové sazby <i>progresivní daňová sazba (dle příjmu)</i>
Aplikace solidárního zvýšení daně <i>(7 %)</i>	x
Daňová povinnost <i>před slevami</i>	x
- slevy na dani	x
- daňová zvýhodnění	x
Daňová povinnost/bonus	x
- zaplacené měsíční zálohy	x
Výsledná daňová povinnost/bonus	Výsledná daňová povinnost

Zdroj: Vlastní zpracování

Jedním z rozdílů je možnost uplatnění a odpočtu výdajů prokazatelně vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů pro belgické daňové subjekty. V ČR má tuto možnost pouze osoba při danění příjmů ze samostatné činnosti.

Mezi významnější odlišnosti se dále řadí úprava základu daně z hlediska sociálních odvodů. V České republice je poplatníkům navyšován daňový základ o zákonné náklady sociálního a zdravotního pojištění, které za ně má zaměstnavatel povinnost odvádět státu. Oproti tomu zaměstnancům v Belgii je umožněno si naopak daňový základ snížit o sociální odvody, které za sebe odvádí sám zaměstnanec. Úprava o sociální odvody v Belgii a výsledný vliv na procentuální výši konečné daně je znázorněn v Tabulce 16. Tabulka obsahuje relativní výše daňových povinností a jejich změn pro všechny příjmové skupiny (viz Tabulka 10).

Tabulka 16 Vliv sociálních odvodů na daň – Belgie

Příjmová skupina	Sociální náklady (%)	Daňová sazba (%)	Efektivní daňová sazba (%)	Snížení zdanění o (p. b.)	Celkový odvod zaměstnance – vč. SN (%)
I.	13,07	25	21,7	3,3	34,77
II.	13,07	30	26,1	3,9	39,17
III.	13,07	40	34,8	5,2	47,87
IV.	13,07	45	39,1	5,9	52,17
V.	13,07	50	43,5	6,5	56,57

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tabulky 16 je patrné, že díky možnosti snížení ZD o zaměstnancem hrazené sociální náklady je efektivní výše daňové sazby snižena o poměrné hodnoty sociálních odvodů. Výsledný odvod zaměstnance je poté tvořen součtem sociálních nákladů a efektivní daňové sazby.

Z hlediska postupu výpočtu výsledné daňové povinnosti je dle Tabulky 15 zřejmé, že belgickým daňovým poplatníkům je legislativně umožněno optimalizovat výslednou daň pouze prostřednictvím úpravy základu daně.

4.4 Komparace sazby daně

Dalším výraznějším rozdílem je pak výpočet daně pomocí sazby vzhledem k různorodosti zdaňovacích systémů. Česká daňová úprava stanovuje sazbu daně z příjmů fyzických osob lineární, kdežto belgické zákony deklarují sazbu progresivní, a to na základě výše příjmů do jednotlivých skupin (viz Tabulka 10).

Z hlediska spravedlnosti daní, je možno uvažovat na dvou rovinách. Jedním z možných pohledů na daňovou spravedlnost je lineární (rovná) daň. Při takovém zdanění je zajištěno vybírání různých výší daní (na základě různé hodnoty ZD) za pomocí jednotné sazby daně pro všechny příjmové skupiny. Druhým z pohledů je progresivní zdanění, jež definuje různé příjmové skupiny obyvatelstva, jejichž příjem je daněn různými výšemi daňových sazeb. V takovém případě je zajištěna větší daňová povinnost osobám s větším příjmem. Jedním z důvodů zavedení progresivního zdanění je významnější podíl na daních pro osoby z vysoko příjmových skupin.

V rámci české legislativy je toto upraveno již zmíněným solidárním zvýšením daně z příjmů o 7 % z částky přesahující 48násobek průměrné měsíční mzdy (1 355 136 Kč). Při aplikaci jednotného převodního kursu použitého v této práci (1 EUR = 26 CZK) je získán příjem 52 120 EUR, jež odpovídá příjmu zdaňovanému dle belgického systému nejvyšší možnou sazbou tj. 50 % ZD.

4.5 Komparace nezdanitelných částí ZD a odčitatelných položek

Nezdanitelné části základu daně a odčitatelné položky mají v obou zemích stejný charakter (snižují základ daně), avšak jak je zachyceno v Tabulce 17, jejich výčet a výše jsou rozdílné.

Tabulka 17 Komparace nezdanitelných částí ZD a odčitatelných položek

Česká republika	Belgie
Bezúplatné plnění obcím, krajům atd. - do 15 % ZD	Bezúplatné plnění na veřejně prospěšné účely - 45 % z hodnoty plnění - do 10 % celosvětových příjmů v maximální výši 376 350 EUR
Úroky z hypotečního úvěru a stavebního spoření - 25 000 Kč/měsíc placení úroků	Úroky z hypotečních úvěrů - do roční výše 3 060 EUR za prvních 10 let - dále do 2 300 EUR
Dárci krve/orgánů a registrace dárce kostní dřeně - 3 000 Kč/20 000 Kč; 8 000 Kč	x
Penzijní připojištění, penzijní spoření - do výše 24 000 Kč	(viz Slevy na dani Tabulka 20)
Soukromé životní pojištění - hodnota pojištění - maximálně do hodnoty 24 000 Kč za ZO	(viz Slevy na dani Tabulka 20)
x	Výdaje na výživné - 80 % z hodnoty
x	Výdaje na péči o dítě do 3 let - 80 % z hodnoty
x	Mzdy personálu v domácnosti - 30 % z 1/2 hodnoty mezd, v maximální výši 7 530 EUR

Zdroj: Vlastní zpracování

Rozdílností je zde i vyjádření dané položky. Zatímco v České republice má poplatník převážnou většinu hodnot stanovené reálnou částkou, v Belgii jsou oproti tomu veškeré částky stanoveny relativně pouze s maximální výší odpočtu. Na tomto základě je možné provést srovnání pouze v rámci maximálních hodnot těchto plnění, a to jen u některých položek (viz Tabulka 18).

Pro přepočítání na relativní zhodnocení položek bylo počítáno s mediánem mezd v daných zemích, které uvedly statistické úřady jednotlivých zemí.

- medián mzdy ČR = 25 181 Kč; Zdroj: (ČSÚ, 2017)

=> **302 172 Kč** z toho daň **60 735 Kč** (*sazba 15 %*)

- medián mzdy Belgie 3 095 EUR = 80 470 Kč; Zdroj: (STATBEL, 2017)

=> **965 640 Kč** z toho daň **434 538 Kč** (*sazba 45 %*)

Hodnoty v Tabulce 18 jsou zaokrouhlovány s přesností na jedno desetinné místo.

Tabulka 18 Vliv nezdanitelných částí ZD a odčitatelných položek

Položka	Česká republika	Relativní efektivní hodnota (%)	Belgie	Relativní efektivní hodnota (%)
Bezúplatné plnění	60 735 Kč => 9 110 Kč	15	(3 714 EUR) 1 671 EUR => 752 EUR = 19 552 Kč	4,5
Úroky z hypotečního úvěru	300 000 Kč => 45 000 Kč	74,1	3 060 EUR => 1 377 EUR = 35 802 Kč	8,2
Dárci krve/orgánů a registrace dárce kostní dřeně	3 000 Kč => 450 Kč 20 000 Kč => 3 000 Kč 8 000 Kč => 1 200 Kč	0,7 4,9 2	x	x
Penzijní připojištění, penzijní spoření	24 000 Kč => 3 600 Kč	5,9	(viz Slevy na dani Tabulka 20) 940 EUR = 24 440 Kč => 10 998 Kč	2,5
Soukromé životní pojištění	24 000 Kč => 3 600 Kč	5,9	(viz Slevy na dani Tabulka 20) 2 260 EUR = 58 760 Kč => 26 442 Kč	6,1
Výdaje na výživné	x	x	nelze jednoznačně vyčíslit	
Výdaje na péči o dítě do 3 let	x	x	nelze jednoznačně vyčíslit	
Mzdy personálu v domácnosti	x	x	2 260 EUR = 58 760 Kč => 26 442 Kč	6,1

Zdroj: Vlastní zpracování

Hodnoty srovnatelných položek uvedené v Tabulce 18 jsou pro větší vypovídající schopnost relativizovány k částkám neupravených daňových povinností poplatníků jednotlivých států.

V případě bezúplatných plnění je maximální možnou odečitatelnou částkou v České republice 15 % z daňového základu oproti Belgii, kde si poplatník může odečíst toto plnění do

výše 10 % z jeho celosvětových příjmů či je stanovena maximální hodnota úhrnu bezúplatných plnění do výše 376 350 EUR. Z těchto maximálních hodnot je v případě mediánu mzdy realizována maximální suma darů ve výši 3 714 EUR. Po provedení procentních úprav v rámci dané položky a sazby daně je efektivní hodnota plnění 19 552 Kč. S ohledem na neupravenou daňovou povinnost činí tato hodnota 4,5 %. Český daňový poplatník si za podmínek mediánu mzdy a daně z ní vypočtené může odečíst od základu 60 735 Kč s efektivním dopaden na daň v částce 9 110 Kč. V poměru k neupravené daňové povinnosti tvoří tato nezdaniitelná část ZD 15 %. Z tohoto hlediska je umožněno takovému českému daňovému subjektu si odečíst o víc jak 10 % z hodnoty neupravených daní. Po provedení kontrolního výpočtu pro každou příjmovou skupinu bylo zjištěno, že pro maximální hranici uznatelnosti odpočtu této položky jsou dané hodnoty relativních efektů platné v obecné míře pro všechny daňové poplatníky bez ohledu na výši příjmu. Maximální reálné efekty byly vypočteny součinem hranice pro maximální hodnotu daru vyjádřenou procentuálně ze ZD a procentem vyjadřujícím hodnotu uznatelného plnění z hodnoty daru. I přes následné „dodání“ onoho plnění, je výsledný relativní ukazatel porovnáván v rámci příslušné daňové sazby a z toho důvodu je tato hodnota ve výsledku rovna jedné, a tudíž z výpočtu vynechána.

- ČR - 15 % * 100 % = **15 %**
- Belgie – 10 % * 45 % = **4,5 %**

S ohledem na daňovou klasifikaci položek, jakožto nezdaniitelné části ZD, jsou poslední srovnatelnou položkou úroky z hypotečních úvěrů. Pro konkrétní případ subjektů s mediánem mzdy v dané zemi tvoří maximální možné odpočty až 74,1 % v rámci české legislativy a přes 8 % neupravené daňové povinnosti belgického poplatníka.

Je-li pomínuto hledisko klasifikace jednotlivých položek napříč celým systémem úpravy základu daně, nastává možnost srovnání také položek penzijního a životního pojištění. Tato plnění a jejich efekty jsou dále rozebrány a vyčísleny v následující kapitole 4.6 Komparace slev na dani v rámci Ostatních rozdílných slev.

Tabulka 18 také ustanovuje položky, jež jsou odlišné na základě obsahové náplně. Z pohledu ČR je jí položka snižující základ daně z titulu dárce krve a orgánů či registrace jako dárce kostní dřeně. V úhrnu tvoří tyto položky 7,6 % neupravené daňové povinnosti, o které si může český poplatník oproti belgickému snížit daň. V Belgii je na rozdíl od Česka subjektům umožněno optimalizovat základ daně a následnou daň o část výdajů vynaložených

na alimenty, na péči o dítě do 3 let věku a mzdy personálu v domácnosti. Vzhledem k relativnímu vyjádření těchto položek není možné určit výši efektivní hodnoty slevy, avšak v případě mezd personálu v domácnosti lze ustanovit maximální možnou výši odpočtu. Jedná se o hodnotu 26 442 Kč, jež odpovídá poměrovému ukazateli 6,1 % neupravené daňové povinnosti. V případě belgických ustanovení mohou dále manželé uplatnit zvýhodnění pomocí manželské kvóty či rodinného koeficientu a případně odečíst ztrátu.

4.6 Komparace slev na dani

Významným rozdílem pro optimalizaci daně o daňové slevy je jejich charakter při aplikaci. Oproti českým daňovým subjektům jsou belgičtí poplatníci zákonem oprávněni odečíst si zmíněné slevy od základu daně. Na tomto základě byl proveden modelový příklad obecného vlivu slev v rámci belgické legislativy. V takovém případě je potřeba brát v úvahu daňovou sazbu, která je stanovena na základě příjmové skupiny. Znázornění efektu slev (konkrétně slevy na poplatníka) v závislosti na jednotlivých sazbách a exemplárních příjmech je zachyceno v Tabulce 19.

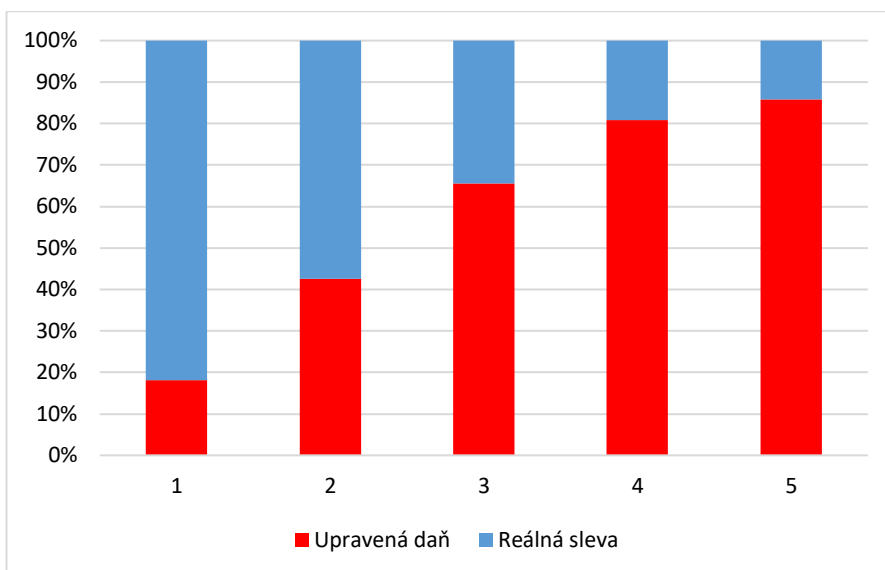
Tabulka 19 Podíl slevy na poplatníka na neupravené dani – Belgie

Hrubá mzda	Sazba daně	Daň (př sl.)	Nominální sleva	Upravený ZD	Daň (po sl.)	Čistý příjem	Reálná sleva	Sleva na dani (př. sl.) (%)
226200	0,25	56550	185380	40820	10205	215995	46345	81,95
322400	0,3	96720	185380	137020	41106	281294	55614	57,5
538200	0,4	215280	185380	352820	141128	397072	74152	34,4
965640	0,45	434538	185380	780260	351117	614523	83421	19,2
1300000	0,5	650000	185380	1114620	557310	742690	92690	14,26

Zdroj: Vlastní zpracování

V Tabulce 19 je komparován příspěvek na poplatníka v rámci všech pěti příjmových skupin a odpovídajících sazeb daně. Výsledný efekt je zanesen do následného Grafu 1.

Graf 1 Podíl slevy na poplatníka na neupravené dani

Zdroj: Vlastní zpracování

Z informací vyplývajících z Tabulky 19 a Grafu 1 jsou jednotlivé slevy obou zemí přepočteny na relativní efektivní hodnotu slevy. Pro přepočet EUR na CZK v následující Tabulce 20 byl použit jednotný kurs 26 CZK/EUR. V případě slevy na poplatníka v Belgii je počítáno se slevou odpovídající hodnotě mediánu mzdy. Pro přepočet na relativní zhodnocení slev bylo počítáno s mediánem mezd v daných zemích, které uvedly statistické úřady jednotlivých zemí:

- medián mzdy ČR = 25 181 Kč; Zdroj: (ČSÚ, 2017)

=> **302 172 Kč** z toho daň **60 735 Kč** (sazba 15 %)

- medián mzdy Belgie 3 095 EUR = 80 470 Kč; Zdroj: (STATBEL, 2017)

=> **965 640 Kč** z toho daň **434 538 Kč** (sazba 45 %).

Hodnoty v Tabulce 20 jsou zaokrouhlovány s přesností na jedno desetinné místo.

Tabulka 20 Komparace slev na dani

Česká republika	Relativní efektivní sleva na dani (%)	Belgie	Relativní efektivní sleva na dani (%)
Poplatník 24 840 Kč	40,9	Poplatník 7 130 EUR = 185 380 Kč	19,2
Průkaz ZTP/P 16 140 Kč	26,6	V případě tělesného postižení navýšení o 1 520 EUR = 39 520 Kč	4,1
Manžel/ka / ZTP/P 24 840 Kč / 49 680 Kč	40,9 / 81,8	x	x
Student 4 020,-	6,6	x	x
„Školkové“ 11 000 Kč	18,1	x	x
Invalidita I. a II. stupně 2 520 Kč	4,1	x	x
Invalidita III. stupně 5 040 Kč	8,3	x	x
Daňové zvýhodnění na děti 1. dítě 13 404 Kč 2. dítě 19 404 Kč 3. a každé další dítě 24 204 Kč <i>V případě zdravotního a tělesného postižení se částka násobí dvěma.</i>	22,1 31,9 39,9	Sleva na závislého rodinného příslušníka (dítě) celkem 1 dítě 1 520 EUR = 39 520 Kč 2 děti 3 900 EUR = 101 400 Kč 3 děti 8 740 EUR = 227 240 Kč 4 děti 14 140 EUR = 367 640 Kč <i>Za 5. a každé další dítě se sleva navýší o 5 400 EUR = 140 400 Kč.</i> <i>Za každé dítě do 3 let věku se sleva navyšuje o 570 EUR = 14 820 Kč.</i> <i>V případě zdravotního a tělesného postižení se sleva na jedno dítě počítá jako sleva na dvě děti.</i>	4,1 10,5 23,5 38,1 14,5 1,5
Viz nezdánitelné části ZD (Tabulka 17) – 24 000 Kč	5,9	Sleva na penzijní pojištění 940 EUR = 24 440 Kč	2,5
Viz nezdánitelné části ZD (Tabulka 17) – 24 000 Kč	5,9	Sleva na životní pojištění 2 260 EUR = 58 760 Kč	6,1
x	x	Sleva na přímé příbuzné nad 65 let 3 030 EUR = 78 780 Kč	8,2
x	x	Sleva na rodiče samoživitele 1 520 EUR = 39 520 Kč	4,1

Zdroj: Vlastní zpracování

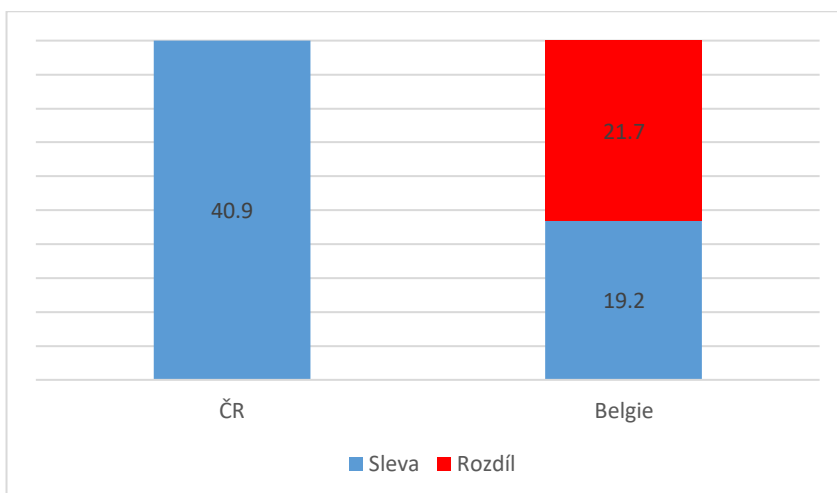
Z Tabulky 20 je patrné, že se mnohé slevy v daňové úpravě Belgie shodují s těmi českými, avšak liší se jejich výše z důvodu jejich následného „dodanění“. V případě uplatnitelných slev na dani pro poplatníky Belgie je uvedený výčet slev v Tabulce 19 odečítán z vyčísleného základu daně před výpočtem samotné daně. Na základě zjištěných informací uvedených v Tabulce 1 mají slevy v belgickém systému zdaňování nižší dopad na výslednou daňovou povinnost oproti systému slev platných v ČR.

Hodnoty relativních efektivních slev na daních byly vypočteny jako podíly reálných slev jednotlivých zemí a potencionální daňové povinnosti při neuplatňování žádných z uvedených slev („neupravená daň“) v rámci platných daňových sazeb (ČR – 15 % ze ZD, Belgie – 45 % ze ZD). Jedná se tedy o procentuální podíl reálné hodnoty slevy (po případném zdanění) na konkrétní dani z mediánu mzdy. Reálné hodnoty slev na daních belgické legislativy byly vypočteny jako součin daňové sazby a dané slevy. Pro kontrolu byl proveden výpočet reálných slev jako rozdíl hodnot čistých mezd realizovaných před a po uplatnění slevy. Díky této relativizaci slev je možno zhodnotit stav prostředků jednotlivých zemí z hlediska optimalizace daňové povinnosti. Toto tvrzení je ovšem limitováno předpokladem, že hodnoty reálných efektivních slev uvedených v Tabulce 20, jsou stanovovány na základě daně vypočtené ze zmíněných mediánů mezd jednotlivých zemí, a tudíž se jedná o poměry, jež mají vypovídající hodnotu pouze pro tuto konkrétní situaci.

Sleva na poplatníka

Daňovým subjektům obou států je zákonem umožněno upravit svou výslednou daňovou povinnost o slevu či příspěvek pro poplatníka daně. Ač je nominální hodnota této slevy v Belgii na první pohled značně vyšší, liší se konečný efekt a dopad na výslednou daňovou povinnost o více jak 20 % z hodnoty neupravených daní (viz Graf 2).

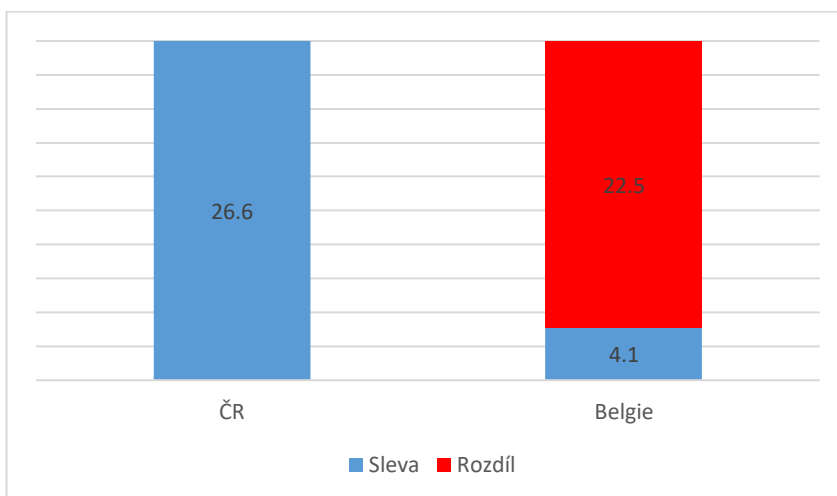
Graf 2 Srovnání slev na poplatníka

Zdroj: Vlastní zpracování

Podobný rozdíl (konkrétně 22,5 %) je realizován i v případě následného navýšení slevy pro poplatníka o slevu v případě tělesného postižení daňového subjektu znázorněného v Grafu 3.

Graf 3 Srovnání navýšení slevy na poplatníka ZTP

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledný rozdíl v reálných hodnotách slev je po sečtení téměř 45 % z hodnot neupravených daní, o něž je český poplatník oproti belgickému zvýhodněn.

Sleva na manželku

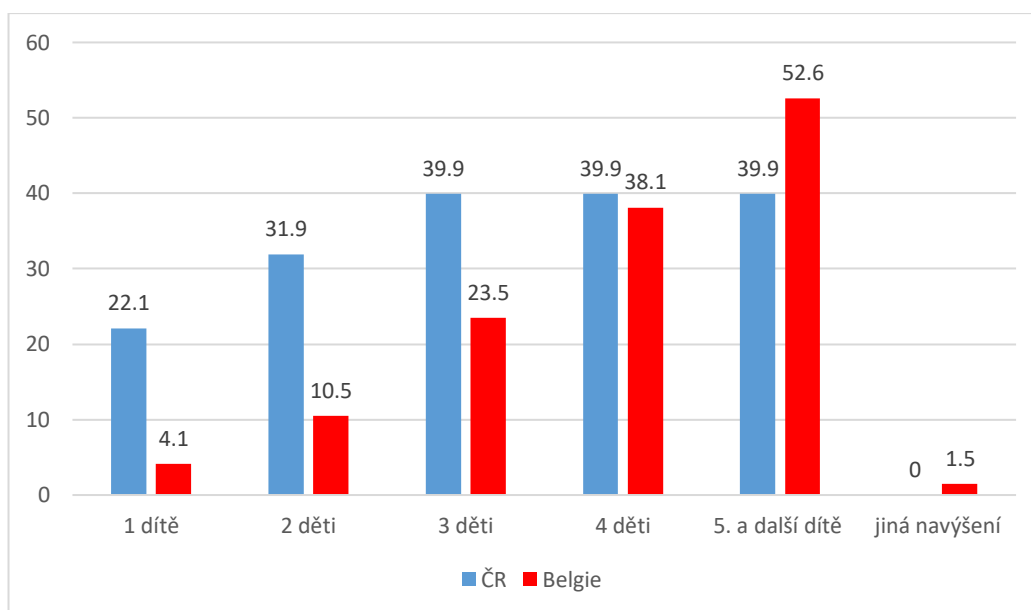
Z Tabulky 20 je dalším rozdílem poskytování slevy na manželku. Ač se jmenovitě tato sleva v belgickém výčtu příspěvků nevyskytuje, belgické zákony umožňují odečíst slevu i z tohoto titulu v rámci níže zmíněné slevy na závislého rodinného příslušníka (dítě). Podmínky pro uplatnění těchto slev jsou v obou státech obdobné. Nutností jsou společně sdílená domácnost a příjmy dotyčné osoby (manželky) nepřesahující stanovený limit. Pro Belgii je

touto hranicí pro rok 2017 částka 3 140 EUR. V České republice je to poté 68 000 Kč vlastních příjmů manželky v daném kalendářním roce. Výše této slevy se následně v obou státech odvíjí také od zdravotního stavu oné závislé osoby. Výsledná reálná hodnota uplatnitelných slev je v součtu 122,7 % (40,9 % či v případě tělesného a zdravotního postižení dvojnásobek – 81,8 %) z neupravené daně v ČR a 20,7 % (4,1 % či v případě tělesného a zdravotního postižení jako sleva na 2 závislé osoby – 14,6 %) v Belgii. Rozdílem je poté 36,8 % z neupravených daňových povinností (67,2 % v případě ZTP/P) ve prospěch České republiky.

Daňové zvýhodnění/sleva na dítě

Zmíněné podmínky pro uplatnění slevy na závislou osobu (manželku) musí být splněny v obou legislativách taktéž v případě, jde-li o daňové zvýhodnění (slevu) na dítě nezletilé či soustavně se připravující na budoucí povolání. Daňovým poplatníkům obou států je umožněno uplatnit slevu na vyživované dítě v několika výších v závislosti na počtu dětí i s ohledem na jejich zdravotní stav a v případě belgické úpravy i na věk dítěte. Česká legislativa stanovuje 3 základní hodnoty slev. V případě optimalizace daně při uplatňování slevy na čtvrté a každé další dítě je výše slevy shodná se slevou na dítě třetí. Oproti tomu Belgie upravuje slevy čtyřmi hodnotami, přičemž za páté a každé další dítě je příspěvek navýšen o zákonem stanovenou hodnotu (v případě výše slevy na 5. dítě je hodnota příspěvku na 4. dítě zvýšena o zmíněnou hodnotu).

Graf 4 Základní zvýhodnění na dítě

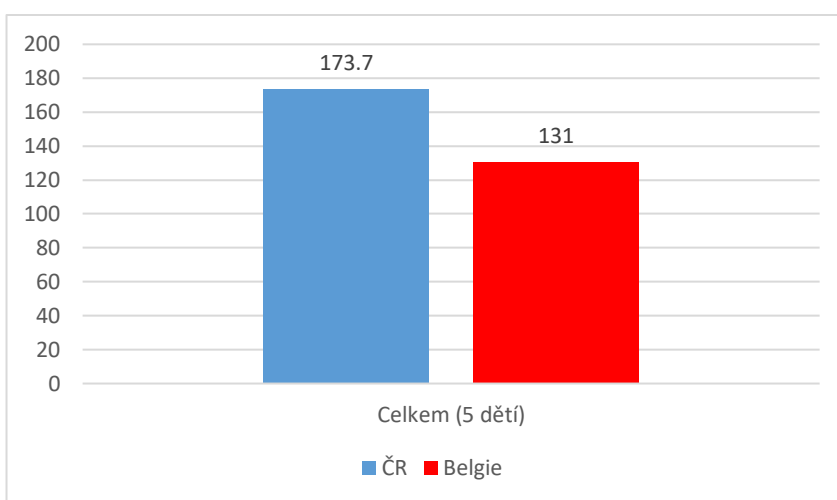

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4 jsou patrné značné rozdílnosti ve výších uplatnitelných slev na dítě. Úhrn základního výčtu relativních hodnot slev je při porovnání rozdílný o 17,7 % (ČR při 3 dětech -

93,9, Belgie při 4 dětech - 76,2). Za předpokladu rovných podmínek a uplatňování slev na stejný počet dětí (např. 5 dětí) dojde v českých podmínkách o navýšení o dalších 78,8 %, kdežto belgický daňový subjekt bude realizovat růst slevy (o 14,5 %) na hodnotu 52,6 % za páté dítě. Z Grafu 4 lze tak zaznamenat určitou linearitu výši slev v České republice a progresivní zvyšování odvíjející se od počtu dětí v Belgii. Odlišností je následně taktéž navýšení slevy na dítě do 3 let věku v rámci belgické úpravy. V takovémto případě by se výsledný rozdíl hodnot pohyboval okolo 42,7 % z neupravené daňové povinnosti ve prospěch České republiky (viz Graf 5).

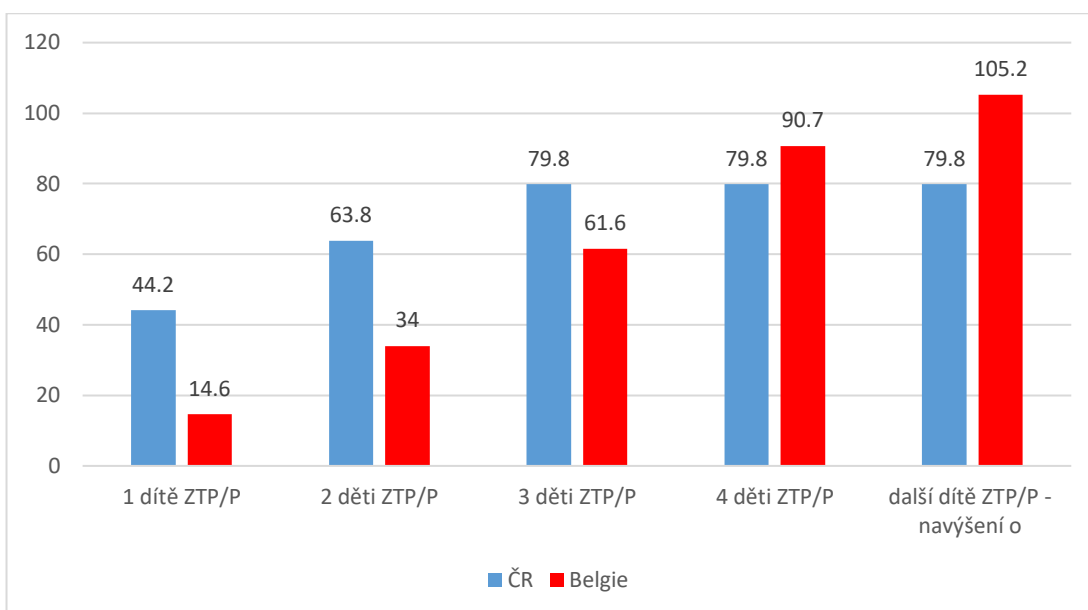
Graf 5 Úhrn základních slev na dítě

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové legislativy obou států umožňují základní slevy navýšit v případě zdravotního či tělesného postižení dítěte. Česká úprava tuto skutečnost řeší zdvojnásobením hodnoty uplatňovaného zvýhodnění. Belgické zákony zastávají stanovisko, že nároky jednoho dítěte se zdravotním či tělesným postižením se rovnají nárokům dvou dětí bez zmíněných postižení (součet hodnoty pro dané dítě a částky následující). Jednotlivé výše jsou graficky znázorněny v Grafu 6.

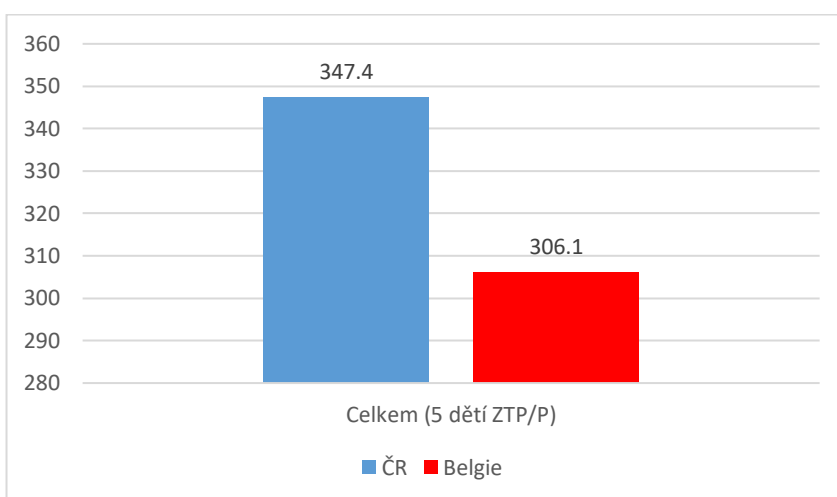
Graf 6 Navýšené zvýhodnění na dítě – ZTP/P

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě Grafu 6 lze opět zaznamenat rozdíl ohledně české linearitě hodnot slev oproti belgické progresi. Při srovnání s Grafem 4 lze také konstatovat, že progresivní navyšování belgických slev na děti má v tomto případě rychlejší tempo růstu. V rámci zákonem stanoveného výčtu slev na děti se zdravotním a tělesným postižením se jedná o úhrnné číslo relativních hodnot ve výši 187,8 % v České republice (3 děti) a 200,9 % v podmínkách Belgie (4 děti). Je-li opět uvažováno na úrovni rovných podmínek (5 dětí) je rozdíl v celkových částkách roven 41,3 % z neupravené daňové povinnosti (viz Graf 6).

Graf 7 Úhrn slev na dítě ZTP/P

Zdroj: Vlastní zpracování

Ostatní rozdílné slevy

Z výčtu je také patrné, že česká legislativa umožňuje optimalizaci daně pomocí slev z titulů, které belgická svým poplatníkům nenabízí. Jedná se o slevy na studenta, slevu za umístění dítěte do předškolního zařízení a invaliditu. Součtem hodnot těchto slev je opět umožněno českému poplatníkovi si upravit daň o dalších cca 30 % z hodnoty neupravené daňové povinnosti.

Dalšími optimalizačními prostředky znázorněnými v Tabulce 20, které jsou deklarovány v belgické úpravě jako slevy, jsou slevy na penzijní a životní pojištění, na přímé příbuzné nad 65 let věku či pro rodiče samoživitele. Co se týče optimalizace z titulu penzijního a životního pojištění, jsou tyto důvody pro snížení výsledné daňové povinnosti zakotveny taktéž v české daňové úpravě v části snížení základu daně za pomoci nezdanitelných částí ZD (viz Tabulka 17). Z tohoto hlediska je proto charakter položky stejný (snižuje ZD) a je případně možné porovnávat nominální hodnoty plnění. Pro reálnější zobrazení vlivu budou slevy na penzijní a životní pojištění vyčísleny v maximálně dosažitelných výších v poměru k neupravené daňové povinnosti vypočtené z mediánů mezd jednotlivých států.

Penzijní pojištění

- ČR – 24 000 Kč
- Belgie – 940 EUR = 24 400 Kč

Životní pojištění

- ČR – 24 000 Kč
- Belgie – 2 260 EUR = 58 760 Kč

Na výchozí hodnoty slev je aplikována příslušná sazba daně pro daný stát a příjmovou skupinu a výslednou hodnotou je efektivní výše slevy, jež poplatník reálně uplatňuje. Hodnoty jsou znázorněny v poměru k neupravených daňových povinnostem mediánů mezd České republiky a Belgie.

Penzijní pojištění

- ČR – 24 000 Kč (15 %) => **3 600 Kč = 5,9 %**
- Belgie – 940 EUR = 24 400 Kč (45 %) => **10 980 Kč = 2,5 %**

Životní pojištění

- ČR – 24 000 Kč (15 %) => **3 600 Kč = 5,9 %**
- Belgie – 2 260 EUR = 58 760 Kč (45 %) => **26 442 Kč = 6,1 %**

Z vypočtených částek a procentuálních vyjádření je zřejmé, že i v těchto optimalizačních prostředcích je Česká republika srovnatelná s belgickou úpravou, a to i navzdory prvotnímu zdání nevyrovnaných nominálních hodnot těchto slev. Při stejné či i vyšší hodnotě položky je efektivní hodnota slevy vyšší či stejná ve srovnání s Belgií primárně v důsledku vyššího zdanění zapříčiněného progresivním zdaněním a vyšším příjmem.

Dalšími již zmíněnými slevami jsou sleva na příbuzné ve věku vyšším jak 65 let a pro rodiče samoživitele. Belgičtí poplatníci mohou oproti českým daňovým subjektům realizovat slevu na neupravené daňové povinnosti v úhrnu přesahující 12 %.

5 Diskuze

První odlišností zachycenou při komparaci optimalizačních prostředků a konstrukci výsledné daňové povinnosti je efekt sociálních nákladů. Belgická úprava deklaruje fyzickým osobám daně z příjmů ze závislé činnosti možnost odpočtu nákladů, které si poplatník hraří sám za sebe (13,07 % z HM). Díky tomu může být výsledná daňová povinnost snížena o poměrnou část z hodnoty sociálních nákladů v závislosti na výši daňové sazby. Jedná se o určitý způsob kompenzace za úhradu daných sociálních nákladů zaměstnancem. Ve výsledku je možné říct, že se díky tomuto zvýhodnění sníží efektivní daňová sazba a tím i celkový odvod (včetně sociálních nákladů) v rozmezí o 3 až téměř 7 procentních bodů (viz Tabulka 16).

Český daňový subjekt není v tomto ohledu jen opomenut, ale naopak znevýhodněn z důvodu povinnosti navýšení své hrubé mzdy a tím základu daně o zákonné sociální a zdravotní odvody hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance. Tím dochází k opačnému efektu, kterým je navýšení základu daně a vyšší daňová povinnost o poměrnou část z tohoto pojištění a zvýšení efektivní sazby o 5,1 procentního bodu na hodnotu 20,1 %. Výsledným efektem je následně odvod zaměstnance v celkovém úhrnu, včetně sociálního a zdravotního pojištění zaměstnance (11 %), 31,1 % na daních a SZP.

V případě aplikace systému zdanění Belgie na české daňové subjekty, za podmínek neexistence navýšení hrubé mzdy o zákonné sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatele spolu s navýšením sazby daně o 4 procentní body zpět na 19 % (stav v ČR před r. 2008) a možnost optimalizace základu daně o zaměstnancem hrazené pojistné náklady (11 %), by došlo k výslednému snížení efektivní sazby o víc jak 2 procentní body na výsledných 17 %. Celkové odvody zaměstnance by pak čítaly 28 % ze ZD.

Konstrukčně složitější změnou by byla implementace sociálního zvýhodnění poplatníků za situace zachování stávajícího systému stanovení základu daně a výpočtu daňové povinnosti. V takovém případě by došlo ke kolizi snížení a současného navýšení hrubé mzdy o jednotlivé pojistné náklady.

Dalšími odlišnostmi vyplývající z komparace systémů optimalizace daní srovnávaných zemí jsou rozdíly ve výčtu a výších jednotlivých nezdanitelných částí ZD či v případě Belgie odčitatelných položek od daňového základu.

Shodu lze nalézt pouze u obsahových náplní položek, jimiž jsou bezúplatná plnění zákonem stanoveným institucím a nárok na odpočet hodnoty úroků z hypotečních úvěrů. V případě bezúplatných plnění je českému poplatníkovi umožněno odečíst 100 % z hodnoty takového plnění, avšak maximálně do výše 15 % svého základu daně. Belgická úprava stanovuje horní hranici pro odpočet plnění jednak taktéž relativně, a to do výše 10 % základu daně, tak i absolutním zastropováním zmíněného základu na 376 350 EUR. Poplatníkovi je pak umožněno upravit ZD o 45 % z hodnoty bezúplatného plnění. I přesto že je belgická hranice 10 % o 5 procentních bodů nižší, tak se dá říct, že s ohledem na průměrné výše mezd jednotlivých zemí, se jedná o vyšší nominální hodnoty těchto horních hranic pro splnění zákonných podmínek. Na základě dalších aspektů, jimiž jsou procentuální snížení hodnoty daru pro optimalizaci základu daně v Belgii (45 %) a progresivní zdanění, je tato rozdílnost vyrovnána a jak vyplývá z Tabulky 18, reálný dopad vzhledem na neupravenou daňovou povinnost je 4,5 %, což je zároveň maximální reálný efekt tohoto odpočtu pro každou příjmovou skupinu. Česká republika má reálný efekt na výslednou daňovou povinnost vyšší o 10,5 procentního bodu na úrovni 15 % z neupravených daňových povinností. Je tedy možné říct, že českému poplatníkovi je umožněno si optimalizovat svou daňovou povinnost s větším efektem, nežli daňovým subjektům Belgie.

Nárok na odpočet úroků z hypotečních úvěrů umožňují obě srovnávané země a obě také stanovují maximální hranici pro odpočet absolutní hodnotou. Belgie tyto hranice ustanovuje dokonce dvě v závislosti na stáří hypotečního úvěru s rozhodující dobou 10 let. Při hypotečním úvěru staršího 10 let je poplatník omezen úroky v ročním úhrnu do 2 300 EUR. Tato hranice je při smlouvě mladší jak 10 let zvýšena o 760 EUR na výsledných 3 060 EUR tedy po přepočtu asi 79 560 Kč. Už nominální hodnoty těchto slev, bez promítnutí daňové sazby, jsou v Belgii o poznání nižší, než nejvyšší možná částka uplatnitelných úroků ČR, kterou je 300 000 Kč placených úroků za rok. Jakékoli tvrzení je ovšem taktéž ovlivněno úrokovou situací v daném státě. Při prostém srovnání nominálních hodnot bez ohledu na úrokové sazby a průměrných mezd jednotlivých států lze tak říct, že si průměrný český poplatník může odečíst ze základu daně větší hodnotu úroků. Relativní přepočty vzhledem k neupraveným daňovým povinnostem by se v tomto případě lišily na základě různorodých daňových sazeb Belgie, příjmech subjektů a stáří hypotečních úvěrů (maximální hranice úroků).

Jednou z položek, jež jsou zakotveny pouze v jedné z daňových legislativ obou zemí, je odpočet plnění z titulů dárcovství krve či orgánů a při registraci k dárcovství kostní dřeně. Tyto nezdanitelné části ZD jsou umožněny si odečíst poplatníkům České republiky. Nominální

hodnoty plnění jsou po následném zdanění vyčísleny v úhrnu na víc jak 3 500 Kč a v relativní hodnotě k neupravené daňové povinnosti mediánu mzdy ČR se jedná o hodnotu přesahující 7,5 %. Při takovéto hodnotě by se v rámci implementace položky do belgické úpravy muselo jednat o částku alespoň 33 024 Kč = 1 270 EUR po zdanění (použit medián mzdy Belgie) tj. přibližně 72 800 Kč = 2 800 EUR před aplikací příslušné daňové sazby. Pro jednotlivé tituly by se jednalo přibližně o 260 EUR při dárcovství krve, 1 820 EUR při dárcovství orgánů a 720 EUR z důvodu registrace dárce kostní dřeně.

Výčet nezdanitelných částí ZD, odčitatelných položek a slev na dani obsahuje z hlediska komparace konkrétních položek také plnění se stejnou obsahovou náplní, která jsou legislativně klasifikována odlišně. Jedná se například o položky penzijního a životního pojištění, jež Česká republika řadí mezi nezdanitelné položky, avšak belgická úprava je deklaruje jakožto slevy. Z tohoto důvodu jsou zmíněné položky diskutovány později v rámci slev na daních.

Obdobná situace jako u výše uvedeného dárcovství nastane i v případě položek snižujících základ daně z titulů výdajů na výživné, péči o dítě do 3 let věků a výdajů vynaložených na mzdy personálu v domácnosti. Ze všech tří důvodů si může základ daně optimalizovat daňový poplatník Belgie. Všechna tato plnění jsou ustanovena relativním vyjádřením a sice procentem z hodnot vynaložených výdajů. Z tohoto důvodu nelze u výdajů na výživné a péči o dítě jednoznačně určit ani nominální hodnotu položek ani výslední efekt s ohledem na daňovou povinnost. Ovšem u mezd personálu lze vyčíslit maximální hranici pro uplatnění dané položky. Vzhledem k údajům z Tabulky 17 je v Belgii umožněn odpočet 30 % z poloviny mzdových nákladů personálu v domácnosti, však je-li tato polovina mezd rovna maximálně 7 530 EUR. V závislosti na mediánu mzdy a následně vyčíslené daně, je relativní efektivní hodnotou položky 6,1 % neupravené daňové povinnosti. Z hlediska zohlednění se dá efekt této položky na výslednou daň paušalizovat jako 6,75 % z úhrnu mezd domácích pracovníků v maximální hodnotě 15 060 EUR za rok (tj. přibližně 32 630 Kč měsíčně).

Posledním pilířem daňově optimalizačních prostředků jsou v rámci legislativ obou států slevy (příspěvky) na daních či daňová zvýhodnění. Vzhledem k charakteru veškerých belgických příspěvků, kterými si poplatník může snížit daňový základ, jsou všechny slevy vyjadřovány nejen nominální částkou, ale také přepočtem na efektivní hodnotu, kterou sleva má na výsledný daňovou povinnost, v relativním poměru právě k neupravené daňové povinnosti vyčíslené z mediánů mezd jednotlivých zemí, které uvedly příslušné statistické úřady. Na

základě těchto principů jsou vyčísleny hodnoty v Tabulce 20 a následně graficky znázorněny v grafech.

Součástí této skupiny je i základní sleva na poplatníka. V České republice je tato sleva podmíněna podepsáním tzv. Prohlášení o dani. Česká úprava dále ustanovuje jednu základní hodnotu slevy bez ohledu na výši příjmů s možným navýšením v případě zdravotního či tělesného postižení daňového poplatníka. V Belgii je oproti tomu ohled na výši příjmů brán. V závislosti na daný příjem pak může poplatník realizovat slevu na dani ve třech výších až v maximálně nominální hodnotě slevy 7 420 EUR opět s potencionální možností navýšení o dalších 1 520 EUR za situace je-li daňový subjekt tělesně postižený. V relativním vyjádření k neupravené daňové povinnosti se jedná o 40,9 % v podmínkách České republiky a 19,2 % v Belgii. Vyplývajícím poznatkem je zde vyšší efekt slevy českých poplatníků i navzdory vyšší nominální hodnotě příspěvku Belgie nejen z důvodu rozdílnosti charakteru dané položky, ale také v důsledku vyššího průměrného mzdového oceňování v návaznosti na vyšší daňové povinnosti s ohledem na progresivní zdanění příjmů. Na základě těchto faktů může být řečeno, že v podmínkách mediánů mezd je základní sleva pro českého poplatníka efektivnější o více jak 20 % z hodnot neupravených daňových povinností. Tento vliv může být případně umocněn navýšením o slevu v případě poplatníka ZTP/P, jak je i z Grafu 3 patrné, kdy tento mezinárodní rozdíl vzroste o dalšího 22,5 procentního bodu. Ve výsledku lze tak konstatovat, že sleva na poplatníka v podmínkách české legislativy dosahuje téměř o 45 % většího efektu na výsledné dani.

Optimalizační instrumentárium obsahuje různorodé slevy a zvýhodnění, které jsou více či méně sociálního charakteru. Mezi prostředky umožňující optimalizaci výsledné daně a jsou obsahově sociálně sensiblní se řadí například sleva na poplatníkovu partnera v manželství, ať už se jedná o manžela či manželku. Jde o zvýhodnění v případě společně sdílené, hospodařící domácnosti a nedosahuje-li partner zákonem stanovených příjmů v ročním úhrnu, z čehož se dá předpokládat, že nejvýznamnějším ekonomickým zdrojem manželů je daný poplatník. Z tohoto důvodu je takovým subjektům umožněno upravit výslednou daňovou povinnost v hodnotách uvedených v Tabulce 20. Obě země přihlížejí pak také k tomu, je-li onen partner zdravotně či tělesně postižený. Belgická úprava na takového partnera nahlíží v rámci slev na závislého rodinného příslušníka (dítě) a stanovuje pro takovou osobu i stejné hodnoty odpočtu. Oproti tomu ČR bere nároky dospělé osoby jako významnější od nároků vyživovaného dítěte a deklaruje i vyšší hodnotu příslušné slevy na partnera. Sleva na manželku je v podmínkách české daňové úpravy vyjádřena shodnou nominální hodnotou, a tím i relativní efektivní

hodnotou, jakou si může odečíst subjekt i v rámci slevy na poplatníka. Změna nastává až v případě navýšení slevy při ZTP/P manželky, kdy se výsledná hodnota slevy rovná dvojnásobku hodnoty základní tj. o 40,9 procentních bodů na úroveň 81,8 % neupravené daňové povinnosti. Jak již bylo řečeno příspěvky na manželku koncipuje belgická legislativa jako příspěvky na závislého rodinného příslušníka, jehož obsah bude rozebrán později v rámci diskuze o daňových zvýhodnění na děti. Efektivní hodnotou v relativním poměru k neupravené dani je zde hodnota základní slevy 4,1 % s možným zvýšením o 10,5 procentních bodů při ohledu na zdravotní stav partnera. Konečným rozdílem je zde rozpětí 36,8 – 67,2 % v závislosti na zdravotním stavu, o které je opětovně český poplatník oproti belgickému zvýhodněn.

Dalším neméně sociálně citlivým zvýhodněním je sleva na dítě či závislého rodinného příslušníka. Jak již bylo zmíněno v předešlém odstavci, Belgie stanovuje slevu na dítě stejným způsobem jako na partnera v manželství, a proto mají následující informace shodnou vypovídající hodnotu pro kteréhokoli závislého člena splňující zákonné podmínky pro uplatnění, kterými jsou společná domácnost a hranice osobních příjmů. České zákony deklarují uplatnitelnost této slevy v případě jedná-li se o vyživované dítě soustavně se připravující na budoucí povolání do 26 let věku, či v případě navazujícího doktorského studia do 28 let, jenž sdílí s poplatníkem společnou domácnost. Za těchto podmínek si může český daňový subjekt nárokovat snížení daňové povinnosti v nominálních výších ustanovených zákonem o dani z příjmů v závislosti na počtu dětí a zdravotním stavu. Česká daňová norma udává různé částky snižující daňovou povinnost pro 1., 2., a shodnou hodnotu pro 3 a každé další dítě s případným navýšením na dvojnásobek, je-li dítě zdravotně či tělesně postižené. Odlišnost s belgickým zákonem nastane nejen v případě širší hodnot s ohledem na počet dětí, ale především při navýšení slevy za situace zdravotního pojištění. Odkazem na hodnoty plynoucích z Grafů 4 a 6 je možné říct, že ČR uplatňuje jakési lineární hodnoty zvýhodnění na děti, kdežto belgickému poplatníkovi jsou slevy na každé další děti navyšovány progresivně. Třebaže úhrn efektivních hodnot slev je na reprezentativním vzorku dětí (5 dětí) stále vyšší pro Českou republiku, lze předpokládat, že s přibývajícím počtem dětí by se tento rozdíl snížil na minimální hranici, ne-li dokonce obrátil. Pro zohlednění zdravotního a tělesného postižení je rozdíl efektivních hodnot slev pro konkrétní počty dětí dokonce nižší oproti základním slevám a proto je v tomto případě možno říct, že je výsledný sociální efekt v podmínkách Belgie vyšší oproti ČR. Tuto premisu podtrhuje i fakt, že si belgičtí poplatníci mohou nárokovat další navýšení v případě uplatňování slevy na dítě ve věku do 3 let.

Vzhledem k relativním výším slev realizovaných v Belgii by následné efektivní hodnoty v prostředí české legislativy vypadaly následovně:

1. dítě 2 500 Kč,
2. dítě 6 378 Kč,
3. dítě 14 273 Kč,
4. dítě 23 140 Kč.

Za 5. a každé další dítě se sleva navýší o 8 807 Kč s případným navýšením o 911 Kč za dítě do 3 let věku.

Po komparaci vyčíslených hodnot s výšemi slev uvedených v Tabulce 20 a Grafech 5 a 7 je zřejmé, že průměrný poplatník České republiky má možnost uplatnění daňového zvýhodnění na děti s větším efektem dopadu na výslednou daň oproti Belgii. Naopak vnímání nároků jež jsou spjaty s dětmi s postižením či nižšího věku jak 3 roky, je v rámci belgických zákonů značnou sociální výhodou.

Tabulka 20 a tím i daňové zákony jednotlivých zemí deklarují taktéž daňové instrumenty se stejným věcným obsahem, nýbrž se nachází v jiném okruhu optimalizačních prostředků. Jedná se jmenovitě o úpravu o penzijní a životní pojištění. Pokud je pominuta rozšířenější obsahová náplně ze strany České republiky (rozšíření o penzijní spoření), jsou tyto položky nejen věcně ale také charakterově totožné. V rámci komparace je tedy možné soudit pouze na základě nominálních hodnot maximálních odpočtů. Ovšem z důvodu rozdílných ekonomik a průměrných příjmů daných zemí, mají opět větší vypovídající hodnotu poměrové ukazatele. Co do penzijního pojištění jsou nominální hodnoty položek jednotlivých států po přepočtu na koruny téměř totožné, avšak po zohlednění příslušných daňových sazeb (dle mediánů mezd) a vztažení k neupravené daňové povinnosti poplatníků daných zemí, má výsledná relativní efektivní hodnota plnění větší dopad na daň poplatníka ČR o více jak dvojnásobek hodnoty. Životní pojištění naopak stanovuje nominálně rozdílné hodnoty plnění, však po provedení zmíněných úprav o daňovou sazbu a relativizaci hodnot jsou efekty této položky téměř totožné. Tyto změny jsou zapříčiněny především zmiňovaným progresivním daňovým systémem Belgie.

Posledními položkami, jenž jsou zmíněny v Tabulce 20 a slouží k optimalizaci daňové povinnosti, jsou plnění, která jsou jedinečná pro každý ten daňový systém. Z pohledu České republiky se jedná pak o slevu na studenta, jež zvýhodňuje studenty se zaměstnáním, slevu na

zařazení dítěte do předškolního zařízení tzv. „školovné“ a slevy v případě invalidity poplatníka s různým stupněm závažnosti. Úhrnem těchto relativních efektivních hodnot realizuje český poplatník oproti tomu belgickému přibližně o 37 % z neupravených daňových povinností víc. V podmínkách belgické legislativy by se jednalo o úhrn nominálních hodnot slev ve výši asi 13 740 EUR ročně, přičemž studenti by si mohli nárokovat snížení ZD ve výši 2 450 EUR invalidé by si dle závažnosti svého omezení mohli uplatnit slevu ze ZD v hodnotě 1 520 EUR či 3 080 EUR a při zařazení dítěte do předškolního zařízení by si mohl poplatník optimalizovat ZD o 6 690 EUR (částky uvedené před zdaněním). Vedle těchto ekonomických zvýhodnění je zde také fakt, že zmíněné skupiny obyvatelstva, jež mají možnost si nárokovat si tyto slevy, jsou z pohledu státu zvýhodněny a sociálně podpořeny těmito slevami.

Oproti těmto položkám stojí také slevy, které jsou ustanoveny pouze v daňových normách Belgie. Jsou jimi sleva na příbuzné až do úrovně druhého stupně příbuzenství či jsou daňově zvýhodněni rodiče samoživitele. Poplatníkovi je umožněno si nárokovat slevu na příbuzného v případě splňuje-li podmínky jak z hlediska příbuzenského vztahu, tak nemá-li dotyčný příbuzný vyšší příjem (důchod) jak 25 260 EUR za rok (přibližně 55 000 Kč měsíčně). Poměrné hodnoty odpočtu se v relativním efektivním vyjádření poté pohybují v hodnotách 8,2 % za příbuzného a 4,1 % na rodiče samoživitele. Opět i v tomto případě je zde značný sociální efekt podpory rodin se složitou životní situací či pečující o rodinné příslušníky.

V prostředí české legislativy by hypoteticky zmíněné slevy na daňové povinnosti nabývaly nominálních hodnot 4 980 Kč za slevu na přímého příbuzného a 2 490 Kč pro rodiče samoživitele. Českým poplatníkům by tak bylo umožněno odečíst si na daních téměř o 7 500 Kč víc.

Daňové legislativy, upravující slevy a další optimalizační instrumenty, jsou z hlediska srovnávaných států odlišné v mnoha ohledech. Nejvýznamnější odlišností je způsob odpočtu daňových slev v průběhu konstrukce daně a rozdílný efekt na výslednou daňovou povinnost, proto byl ve vlastní práci použit přepočtení nominálních hodnot na relativní efekt daných slev.

Co se týče komparace mezinárodně shodných prostředků se stejným věcným obsahem, jimiž si poplatník může optimalizovat výslednou daňovou povinnost, ustanovuje v poměru ke středním hodnotám mezd daných zemí Česká republika stejný, či dokonce vyšší čistý efekt na výslednou daňovou povinnost při aplikaci těchto slev.

Z výčtu prostředků sloužících k optimalizaci daně, jejichž obsahová náplň není v rámci daňových úprav srovnávaných států shodná, by hypoteticky po zavedení v českých daňových normách český poplatník realizoval jak snížení efektivní sazby daně na 17 % v důsledku možnosti snížení základu daně o pojistné odvody, tak možnost snížení daňové povinnosti o téměř 14 % (8 500 Kč) ročně v důsledku implementace nových slev na dani.

6 Závěr

V předložené práci byly modelově zpracovány a vzájemně komparovány příklady průměrného poplatníka České republiky a Belgie. Ze zpracovaného porovnání vyplynuly shodné i rozdílné prvky v rámci daňových úprav srovnávaných států.

Mezi prostředky umožňující optimalizovat daňovou povinnost, které jsou obsaženy v daňových zákonech obou států patří zejména:

- nárok na odpočet hodnoty bezúplatného plnění či úroků z hypotečních úvěrů,
- optimalizace z titulu penzijního spoření a životního pojištění,
- základní sleva na poplatníka s možností navýšení slevy z důvodu zdravotním a tělesném postižení či daňové zvýhodnění na děti.

Při uplatnění těchto slev je vyšší absolutní efekt na výsledné daňové povinnosti v následujících výších:

- ČR: více jak 190,5 %
- Belgie: více jak 48,7 %

z příslušných hodnot neupravených daňových povinností. Rozdílem efektů těchto prostředků je následně o více jak 141,8 procentních bodů vyšší optimalizační možnost pro občany České republiky.

Mezi optimalizační instrumenty, které mají státy odlišné, patří například:

- hodnota plnění z titulu dárcovství či výdaje vynaložené na výživné a péči o dítě do 3 let věku,
- sleva na manželku, studenta, školkovně či invaliditu daňového poplatníka,
- sleva pro rodiče samoživitele nebo na příbuzné nad 65 let.

Celkově je možno konstatovat, že vyšší relativní vliv slev je v České republice, ale z pohledu sociálních zvýhodnění jsou tyto prostředky vyšší v Belgii. I přes kolektivní neoblíbenost a odsuzování daňových povinností lze prohlásit, že Česká republika umožňuje svým daňovým poplatníkům, obzvláště nízkopříjmovým skupinám obyvatelstva, vyšší možnosti daňové optimalizace příjmů.

7 Použitá literatura a internetové zdroje

ČSÚ. 2017. Průměrné mzdy - 3. čtvrtletí 2017. *Český statistický úřad*. [Online] 04. 12 2017. <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prumerne-mzdy-3-ctvrtleti-2017>.

DĚRGEL, Martin. 2017. Jak čelit solidárnímu zvýšení daně z příjmů . *portal.pohoda.cz*. [Online] 2017. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/jak-celit-solidarnimu-zvyseni-dane-z-prijmu/>.

EUROPE. 2017. Income taxes abroad - Belgium. *europa.eu*. [Online] 26. 6 2017. https://europa.eu/youreurope/citizens/work/taxes/income-taxes-abroad/belgium/index_en.htm.

GOLA, Petr. 2004. Daňová soustava Belgie. *Mzdová praxe*. [Online] 2. 11. 2004. <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d2789v3607-danova-soustava-belgie/>.

HAULOTTE, S. 2016. Tax Survey, nr. 28. *finance.belgium.be*. [Online] 2016. https://finance.belgium.be/sites/default/files/downloads/TS2016_V01_entire.pdf. ISSN 2032-4251.

HAULOTTE, S. 2017. Tax Survey, nr. 29. *finance.belgium.be*. [Online] 2017. https://finance.belgium.be/sites/default/files/downloads/TS2017_V01_entire.pdf. ISSN 2032-4251.

LOŠŤÁK, Milan. 2017. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2017. 25. aktualizované vydání*. Praha : ANAG, 2017. str. 367. ISBN 978-80-7554-064-5.

MARKOVÁ, Hana. 2017. *Daňové zákony 2017*. Praha : GRADA, 2017. str. 288. ISBN 978-80-271-0451-2..

OECD. 2016. Taxing wages 2016. [Online] 12. 4. 2016. http://dx.doi.org/10.1787/tax_wages-2016-en. 978-92-64-25249-3.

ÚZ. 2017. *Zákon č. 586/1992 Sb.* Ostrava : Sagit, a. s., 2017. str. 272. ISBN 978-80-7488-232-6.

STATBEL. 2017. An overview of Belgian wages and salaries. *STATBEL*. [Online] 22. 9 2017. <https://statbel.fgov.be/en/themes/work-training/overview-belgian-wages-and-salaries>.

ŠIROKÝ, Jan. 2012. *Daně v Evropské unii. 5. vydání.* Praha : Linde, 2012. str. 400. ISBN 978-80-7201-881-9.

UNION, TAXATION AND CUSTOMS. 2015. Personal income tax. *ec.europa.eu.*
[Online] 17. 2. 2015.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/legacy/taxDetail.html?id=3601/1424158940&taxType=PIT.

VANČUROVÁ, Alena. 2010. *Daňový systém ČR 2010.* Praha : 1. VOX, 2010. str. 355. ISBN 978-80-86324-86-9.

VONDRÁČKOVÁ, Aneta. 2016. *Perspektivy a harmonizace daní z příjmů v Evropské unii. Vydání první.* Praha : Leges, 2016. str. 152. ISBN 978-80-7502-175-5.

ZAJÍČKOVÁ, M., BOHÁČ, R., VEČEŘ, I. 2012. *Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace.* Praha : Leges, 2012. str. 466. ISBN 978-80-87576-21-2.